
PUUTARHANAISEN MUOTOKUVA

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Puutarhatalouden koulutusohjelma

Lepaa 19.5.2010

Kati Paasonen

Puutarhatalouden koulutusohjelma
Lepaa

Työn nimi Puutarhanaisen muotokuva

Tekijä Kati Paasonen

Ohjaava opettaja Kaarina Hänninen

Hyväksytty _____ . _____ . 20 _____

Hyväksyjä

LEPAA
Puutarhatalouden koulutusohjelma

Tekijä Kati Paasonen **Vuosi** 2010

Työn nimi Puutarhanaisen muotokuva

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tilaaja Puutarhanaiset ry täytti 60 vuotta vuonna 2009. Juhlavuotensa kunniaksi yhdistys halusi teettää tutkimuksen puutarha-alalla työtään tekevistä naisista, hänen koulutuksestaan, toimenkuvastaan ja edessä olevista haasteista. Työn tavoitteena oli selvittää puutarha-alalla tapahtunutta muutosta ja alan tulevaisuudennäkymiä naisnäkökulmasta. Työssäni perehdyin myös lyhyesti puutarha-alan naisten kouluttautumisen alkuaikoihin ja alan naisyhdistystoimintaan.

Olennainen osa työtä oli kyselytutkimus, jonka avulla pyrittiin saamaan todenmukaista tietoa puutarha-alan eri osa-alueilla työtään tekeviltä naisilta. Puutarha-alalla työskenteleville naisille suunnattu kysely toteutettiin keväällä 2009 posti- ja verkkokyselyn kautta. Kyselykaavake lähetettiin yhteensä 228 naiselle.

Tutkimustulosten mukaan puutarha-alalla työtään tekevät naiset ovat tyytyväisiä työhönsä. Palkkaan ollaan jokseenkin tyytyväisiä ja naiset kokevat olevansa tasavertaisia miesten kanssa. Tutkimuksen mukaan naiset ovat halukkaista ylläpitämään ammattitaitoaan osallistumalla oman alansa koulutukseen. Tulevaisuus koetaan valoisana, ainoastaan oma jaksaminen työssä ja omien työtehtävien muuttuminen askarruttaa puutarha-alalla työtään tekeviä naisia.

Avainsanat Puutarha, nainen, työelämä, tulevaisuus

Sivut 30 s. + liitteet 12 s.

Lepaa
Degree Programme on Horticulture

Author

Kati Paasonen

Year 2010

Subject of Bachelor's thesis Portrait of a Female Gardener

ABSTRACT

Puutarhanaiset ry (a registered association for female gardeners, both professionals and non-professionals), the commissioner of this thesis, turned 60 years old in 2009. To celebrate the jubilee, the association wanted to have a study conducted on female horticultural workers, their education and the potential challenges in their work. The goal of this study was to clarify the shift that has taken place in gardening and also to describe the prospects of the gardening branch from a female point of view. Additionally, my thesis shortly describes the history of women's education in the gardening industry.

An integral part of this study was a survey that was used to obtain accurate information from the women working in different sectors of the gardening field. The survey was carried out in spring 2009 with the help of both electric and paper questionnaires. The questionnaire was sent to 228 women.

According to the results of the study, the women working in the gardening field are satisfied with their work. They are relatively pleased with the salary, and they identify themselves as equal with men. The study reveals that the women are willing to maintain their professional skills by participating in training provided in their professional field. The future is considered bright, and the only things the women are worried about are their own well-being at work and the changes in their tasks.

Keywords Garden(ing), woman, working life, future

Pages 30 p. + appendices 12 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	NAISET PUUTARHA-ALALLA	2
2.1	Naisten koulutus puutarha-alalla	2
2.1.1	Puutarha- ja puutarhurikoulut	2
2.1.2	Opistoaste	3
2.1.3	Puutarhaopettajakoulutus	4
2.1.4	Korkeakoulutus	4
2.2	Naiset yhdistystoiminnassa	5
2.2.1	Suomen Naisyhdistys	5
2.2.2	Martta-yhdistys	5
2.2.3	Puutarhanaiset-Trädgårdskvinnorna ry	6
3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	9
3.1	Tutkimuskohde	9
3.2	Tutkimusmenetelmä	9
3.3	Tutkimuksen kulku	9
3.3.1	Kyselykaavake	10
3.3.2	Postikysely	10
3.3.3	Verkkokysely	10
4	TULOKSET JA TULOSTEN TARKASTELU	11
4.1	Vastaajien taustatiedot	11
4.2	Puutarha-alan koulutus ja yhdistystoiminta	12
4.3	Nykyinen työsuhte	14
4.4	Työtyytyväisyys ja itsensä kehittäminen	18
4.5	Työelämän tasavertaisuus	23
4.6	Puutarhanaisten ajatuksia tulevaisuudesta	26
4.7	Tulosten tarkastelu	28
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	29
6	LÄHTEET	30
LIITE 1	Tietoja puutarha-alan opiskelijoista Lepaalla	
LIITE 2	Kyselykaavake	
LIITE 3	Saatekirje	
LIITE 4	Avoimet vastaukset	

1 JOHDANTO

Suomalaisen naisen merkitys puutarha-alalla on muuttunut merkittävästi viimeisen sadan vuoden aikana. Viime vuosisadan alkupuolella ala oli hyvin miesvoittoista, naisten merkitys alalla on kasvanut vähitellen ja tänä päivänä puutarha-ala on selkeästi naisvoittainen. Taitekohtana muutokseen pidetään 1970-lukua, jolloin naisten lukumäärä alalta valmistuneista ylitti miesten määrän. Puutarha-alalla tapahtuneeseen muutokseen ovat merkittävästi vaikuttaneet myös erilaisten naisyhdistysten toiminta. Merkittävimpinä mainittakoon Puutarhanaiset ry ja Martta-yhdistys, jotka omalla työllään ovat saaneet merkittäviä muutoksia naisen asemaan puutarha-alalla.

Puutarhanaisen työ on hyvin monipuolinen ja se vaihtelee muuta neuvonnasta kaupunkien ja kuntien puistojen suunnitteluun. Tänä päivänä suomalaisten vieraantuessa luonnosta ja maaseudusta on puutarhanaisen valistus-työ puutarhaohjelmien kautta jälleen lisääntynyt ja samalla suomalaisten innostus puutarha-alaa kohtaan kasvanut.

Naisen asemaa ja merkitystä puutarha-alalla on tutkittu aiemminkin opinäytetöissä. Hämeen ammattikorkeakoulussa tehdyistä opinäytetöistä Hanna Lundellin vuonna 2002 valmistunut *Suomalainen puutarhakulttuuri 1800-luvun lopusta 1950-luvulle* käsittelee puutarhakulttuurin muutosta, jossa myös naiset ovat olleet merkittävässä osassa. Irkka Voutilaisen opinäytetyö *Naissuunnittelijat 1900-luvun alun Suomessa* vuodelta 2006 selvittää naissuunnittelijoiden roolia suomalaisessa puutarhasuunnittelussa.

Tutkimusta nykypäivän naisten asemasta puutarha-alalla ei ole tehty ja tästä johtuen olen opinäytetyössäni pyrkinyt selvittämään puutarha-alalla tapahtunutta muutosta naisnäkökulmasta. Selvitystyöni tein kyselytutkimuksen avulla, jonka lähetin keväällä 2009 puutarha-alalla työtään tekeville naisille. Tavoitteenani oli selvittää puutarha-alalla työskentelevän naisen asemaa, koulutusta, toimenkuvaa ja ajatuksia naisen vaikuttamisesta puutarha-alan tulevaisuudessa, sekä saada tietoja eri-ikäisiltä, eri koulutuksen saaneilta sekä työpaikalla eri asemassa työtään tekeviltä naisilta.

2 NAISET PUUTARHA-ALALLA

Ihmiskunnan kehityshistorian mukaan naiset oppivat ensin kylvämään siemeniä ja istuttamaan mukuloita ja siten he aloittivat kasvinviljelyn. Naista pidetäänkin ensimmäisenä puutarhurina. Käsite ”kotipuutarha” heijastuu kauas taaksepäin ja tiedetään, että kaikkina aikoina vastuu ja kunnia tuottoisasta ja kauniista kotipuutarhasta on kuulunut enemmän talon emännälle kuin isännälle. Keskiaikaisen oikeuskäsityksen mukaan puutarha ja sen tuotteet olivat naisen omaisuutta. (Simonen 1961, 10.)

2.1 Naisten koulutus puutarha-alalla

2.1.1 Puutarha- ja puutarhurikoulut

Ensimmäinen naisille suunnattu puutarhakoulu, Tuorla kvinnliga trädgårdsskötarenskola (Tuorlan naispuolinen puutarhanhoitajakoulu), perustettiin vuonna 1892 Piikkiössä sijaitsevaan Tuorlan kartanoon. Talousseuran sekä valtion avustuksen turvin koulussa aloitti neljä oppilasta. Koulun oppilaista yksi jouduttiin erottamaan koulusta huonon käytöksen takia ja kaksi keskeytti koulun keväällä 1895. Heikon alun seurauksena koulu lopetettiin vuonna 1896. (Simonen 1961, 122–123.)

Maaseudun nuorille naisille suunnattu Haapaveden kasvitarha- ja keittokoulu, joka oli yhdistetty puutarha- ja talouskoulu, perustettiin vuonna 1893 ruustinna Nora Pöyhösen aloitteesta. Teko oli siihen aikaan rohkea, koska tällainen koulutyyppe oli täysin tuntematon kaikkialla Pohjoismaissa. Suotuisten kokemusten seurauksena perustettiin Suomeen useita vastaavanlaista oppilaitosta 1890-luvun viimeisinä vuosina. Vuonna 1910 maanviljelyshallituksen mukaan oli Suomessa erilaisia kasvitarha- ja talouskouluja yhteensä 15. (Simonen 1961, 130,180.)

Naisille annettavan puutarhaviljelyn, kasvitarhanhoidon, kuten vuosisadan vaiheessa asiasta tavattiin sanoa, kannalta merkittävimmät oppilaitokset olivat Sippola ja Järvenpään puutarha- ja talouskoulu (Simonen 1961, 182). Everstin rouva Alma Forsten perusti Sippolaan vuonna 1898 ainoastaan naisia varten kasvitarha- ja talouskoulun, joka sitten siirtyi Reitkallin kartanoon vuonna 1907. Koulussa järjestettiin kahdenlaisia oppijaksoja: ns. kesäkurseja sekä puolitoista vuotta kestäviä neuvokursseja, joissa keskityttiin puutarhanhoitoon sekä kasvisruokien ja säilykkeiden valmistamiseen. Vuonna 1929 Reitkalli muutettiin kaksivuotiseksi puutarhakouluksi, johon pääsyvaatimuksena pidettiin kansakoulua ja kahden vuoden käytännön harjoittelua. (Simonen 1961, 356–357.)

Lepaalla puutarhakoulu aloitti toimintansa puutarhaopiston rinnalla vuonna 1923. Uuden puutarhakoulun perustaminen tuli tarpeelliseksi, koska monet pienet puutarhakoulut, jotka oli perustettu vuosisadan vaihteessa,

olivat lopettaneet toimintansa. Sekä puutarhaopisto että puutarhakoulu hyötyivät toisistaan. Opiston tietopuolista opetusta päästiin nyt kehittämään, kun puutarhakoulun oppilaista saatiin lisätyövoimaa viljelysten hoitoon. Toisaalta puutarhakoululla oli käytettävissään runsaslukuinen opettajisto sekä monipuoliset viljelykset. (Lepaan puutarhaoppilaitos 1960, 27–28.)

Sodanjälkeisinä vuosina, kun elintarvikkeista oli puutetta ja kaupallinen puutarhaviljely eli nousukauttaan, oli hakijoita erityisesti puutarhakouluun runsaasti. Puutarhakoulusta valmistuneista puutarhureista enemmistö oli miehiä koulun alkuajoista aina 1960-luvun puoliväliin saakka. Seuraavat kymmenen vuotta Lepaalta valmistui lähes yhtä paljon sekä nais- että miespuutarhureita. Valmistuneista enemmistönä ovat olleet naiset vuodesta 1977 (Liite 1).

Ensimmäinen puutarhateknikkokurssi järjestettiin Lepaalla talvella 1969–1970. Teknikkokurssille saattoi hakeutua suorittamaan puutarhurikoulun ja työskennelyään alalla vuoden. Koulutus kesti kuusi kuukautta. Teknikkokurssien opetus oli erikoistunutta ja tietopuolista. (Laurila 1995, 297.) Naisten osuus teknikkokursseilla kasvoi vähitellen ja 11. vuosikurssilta vuonna 1980–1981 valmistuneista oli naisia enemmän kuin miehiä (Liite 1).

2.1.2 Opistoaste

Lepaan puutarhaopisto aloitti toimintansa vuonna 1910 ja puutarhaopiston ensimmäinen kurssi alkoi marraskuussa vuonna 1912 (Lepaan puutarhaoppilaitos 1960, 18–19). Ensimmäiseltä opistokurssilta alkaen oli mukana myös naisia. Sotavuosina 1943–1944 opiskeli opistossa ainoastaan naisia (12 kpl) miesten ollessa rintamalla. (Liite 1.)

Vuosina 1955–1956 uudistettiin koulutusta. Sekä puutarhakoulussa että opistossa otettiin käyttöön linjajaot viljelylinja ja puistolinja. (Liite 1.) Vuonna 1958 tuli voimaan uusi asetus koskien puutarhaopiston pääsyvaatimuksia, kaikilta opiskelijoilta alettiin vaatia puutarhurikoulun suorittaminen sekä vähintään kuuden kuukauden käytännön harjoittelu. Lepaalle perustettiin puutarhakoulun ja -opiston yhteyteen emäntäkoulu vuonna 1959, yhdistetyn oppilaitoksen nimeksi tuli Lepaan puutarhaoppilaitos. (Lepaan puutarhaoppilaitos 1960, 48–50.)

Opiston suorittaneista käytettiin nimitystä puutarhateknikko vuoteen 1956 saakka, tämän jälkeen tuli käyttöön nykyinen nimike hortonomi (Laurila 1995, 310). Puutarhaopiston suorittaneista enemmistö oli miehiä aina vuoteen 1975 saakka. Vuosikurssilta 40. (1976–1977) valmistui naisia enemmän kuin miehiä ja tämän jälkeen enemmistö valmistuneista on ollut naisia (Liite 1). Vuonna 1950 aloitti Lepaalla työnsä ensimmäinen vakituinen naisopettaja Annikki Kukkonen (Lepaan puutarhaoppilaitos 1960, 46).

2.1.3 Puutarhaopettajakoulutus

Järvenpään puutarha- ja talouskoulussa järjestettiin kolmenlaisia kursseja naisille. Kesäkursseilla annettiin alkeisopetus ja laajennettu kurssi valmisti neuvoja. Puolitoista vuotta kestänyt opettajatarkurssi valmisti opettajattaria muihin puutarha- ja talouskouluihin. Opetusohjelman vahvasti maanviljelyshallitus ja opettajatarkurssin käyneitä pidettiin varsin pätevinä puutarha-alan ammattihenkilöinä. (Simonen 1961, 182.)

Järvenpäässä korostettiin puutarhanhoidon merkitystä terveellisen ravinnon tuottajana ja ruumiillisen sekä henkisen hyvinvoinnin antajana. Koulun oppilaat olivat naisia, jotka siihen aikaan olivat harvinaisuuksia puutarha-alalla. Opetus piti sisällään koko puutarha-alan, hedelmä- marja- ja vihannesviljelyn, maanviljelyskemian ja kasvinsuojelun. Koulussa opetettiin myös puutarhasuunnittelua ja vieraita kieliä. Järvenpään puutarha- ja talouskoulusta valmistuivat ensimmäiset puutarhaopettajat vuonna 1911. Vuoteen 1967 mennessä ehti koulusta valmistua yhteensä 259 naispuutarhaopettajaa. (Heikkilä, Perttula & Sauren 1981, 6, 9.)

Lepaalla alkoi vuonna 1967 ensimmäinen puutarhaopistokurssi, jossa oli suunnittelulinjan ja viljely- ja markkinointilinjan lisäksi opetus- ja neuvontalinja. Puutarhaopiston opettajakurssien muuttuessa kaksivuotiseksi vuonna 1974, luovuttiin erillisestä opetus- ja neuvontalinjasta, muuten opettajakurssit säilyivät ennallaan. (Laurila 1995, 304.) Puutarhaopettajakoulutus Lepaalla kiinnosti enemmän naisia kuin miehiä ensimmäistä kurssia lukuun ottamatta, (Liite 1).

2.1.4 Korkeakoulutus

Keväällä 1956 perustettiin Helsingin yliopistoon puutarhatieteenlaitos. Puutarhatieteen opiskelijoilla oli mahdollisuus suorittaa joko agronomitutkinto tai maatalous-metsätieteiden kandidaatin tutkinto tai molemmat. Koulutuksen alkuvaiheessa puutarha-alan lehdessä käydyn ajatustenvaihdon perusteella todetaan, että puutarhatieteen opiskelun aloitti pääaineenaan kolme ja sivuaineenaan 28 naisylioppilasta, eikä yhtään miestä. Naisien ylivoimainen valinta yliopistoon aiheutti epäilystä sukupuolisyrynnästä, koska vielä tähän aikaan enemmistö puutarhurikouluun ja puutarhaopistoon hakeutuneista oli miehiä. (Laurila 1995, 306.)

Maisemasuunnittelun opetus aloitettiin Teknillisessä korkeakoulussa vuonna 1969. Puutarhataiteen korkeakouluopetuksen aloituksen vauhdittajana Suomessa pidetään Katri Luostarista, joka teki esimerkillistä työtä suunnitteluopetuksen kehittäjänä. (Irkka Voutilainen 2006, 47–48.)

2.2 Naiset yhdistystoiminnassa

2.2.1 Suomen Naisyhdistys

Suomen Naisyhdistys, jonka tavoitteena oli kohottaa naisten yhteiskunnallista asemaa, perustettiin vuonna 1884. Vuosisadan vaihteessa yhdistys kiinnitti erityisesti huomiota maalaisnaisiin, tavoitteena oli lisätä naisten tietoja ja taitoja kasvitarhan hoidossa, ruuanvalmistuksessa ja käsitöissä. Naisyhdistys alkoi julkaista Kasvitarha nimistä liitettä Koti- ja Yhteiskunta-lehdessä. Yhdistys perusti eri puolille Suomea paikallisyhdistyksiä ja palkkasi vakituisia naisneuvojia, jotka olivat valmiita auttamaan kansannaisia kyökki- ja hedelmätarhan perustamisessa ja hoidossa sekä kaikessa, mikä liittyy hedelmäpuiden ja marjapensaiden istuttamiseen ja leikkaamiseen, juurikasvien ja vihannesten sadonkorjaamiseen ja säilöntään. Naisyhdistys jakoi myös rahapalkintoja kasvitarhan hoidossa kunnostautuneille naisille. (Simonen 1961, 418.)

2.2.2 Martta-yhdistys

Martta-yhdistys perustettiin vuonna 1900 yhdistyksen perustajan Lucina Hagmanin toimesta kohottamaan kansannaisen aineellista ja henkistä tilaa (Kekkonen 1998, 7-8). Simosen (1961, 420) mukaan Martta-yhdistys asetti suuria toiveita puutarhaan ja aloitti ensimmäisenä Suomessa järjestetyn kiertävän kotitalousneuvonnan. Yhdistyksen tavoitteena oli saada perustetuksi joka tilalle oma puutarha kodin viihtyisyyttä lisäämään ja perheen ruokavaliota rikastuttamaan sekä tuomaan emännille omaa rahaa.

Martta-yhdistys toimi kaksikielisenä vuoteen 1924 saakka jolloin yhdistys purettiin ja tilalle perustettiin Suomalainen Marttaliitto ry ja ruotsinkielinen Finlands Svenska Marthaförbund rf. Vuonna 1939 otettiin käyttöön nykyinen nimi, Marttaliitto ry. (Kekkonen 1998, 8.) Martta-järjestön neuvojat suorittivat yhdistettyä puutarha- ja kotitalousneuvontaa 1930-luvun alkuun saakka. Puutarhaopettajia sekä kotitalousopettajia on ollut vuodesta 1933 Suomalaisen Marttaliiton palveluksessa. (Simonen 1961, 420.)

Lundell (2002, 23) kirjoittaa opinnäytetyössään kuinka Martta-järjestön perustaminen liittyi vuosisadan vaihteen yleiseen järjestäytymiseen ja kansalliseen heräämiseen ja kuinka järjestöstä tuli Suomen suurin kotitalousjärjestö 1930-luvulle tultaessa. Tanskasta saadulla esimerkillä vakuutettiin pientenkin tilojen kannattavuus ja toimeentulo puutarhanhoidossa, kanankasvatuksessa sekä karjan- ja mehiläistenhoidossa ja käsitöitä tekemällä, mikäli tilalla oli riittävästi yritteliäisyyttä.

Martta-yhdistyksen puutarhatoiminnan myötä talojen ympärille alettiin istuttaa koristepensaita ja -kasveja, kuten harjaneilikkaa ja särkynyttäsydäntä. Vihannesmailla aloitettiin retiisin, kurkun, kurpitsan, tillin, meirammin, persiljan ja piparjuuren kasvatusta. (Lundell 2002, 11.) Sotien aikana, vuosina 1939–1945, Martta-järjestö auttoi evakkoja ja maattomia kaupunkilai-

sia hankkimalla heille viljelypalstoja ja taimia sekä neuvomalla heitä puutarhan hoidossa (Lundell 2002, 28).

Martta-yhdistyksen Internet-sivujen (<http://www.martat.fi/>) mukaan toiminta keskittyi 1950-luvulta lähtien enemmän kodin talouteen. Ajan, rahan ja energian käyttöön sekä emännän työvälineiden kehittämiseen kiinnitettiin huomiota. Martta-järjestön kaikkien aikojen korkein jäsenmäärä, yli 96 000 jäsentä, saavutettiin 1960-luvulla. Toiminnassa korostettiin ympäristön ja kotiseudun merkitystä, valtakunnallisesti järjestettiin ulkoaluiden siivoustalkoita ja aloitettiin suomalaisen työn mainoskampanja 'Suosi suomalaista'.

Henkilökohtaiseen terveyteen kiinnitettiin erityishuomia 1970-luvulla. Tuolloin aloitettiin torineuvonta terveellisen ruuan puolesta ja tähän aikaan Martat julkaisivat paljon kirjallisuutta ja julisteita koskien terveyttä ja hyvinvointia. Martat aloittivat puutarha-, tiedotus- ja terveystartta-koulutukset 1980-luvulla. Tällä vuosikymmenellä yhdistys julkaisi useita *Martat neuvovat* -videoita ja kansainväliset kehitysyhteistyöprojektit saivat alkunsa. (<http://www.martat.fi/>)

Marttojen neuvonnassa panostettiin talous- ja velkaneuvontaan 1990-luvulla. Tällöin julkaistiin suosittu *Penninvenyttäjän käsikirja*. Tänä päivänä Martta-järjestön keskusliitto, Marttaliitto ry, jakautuu 16 piiriin, joiden alueella toimii 1200 paikallista yhdistystä. Jäseniä yhdistyksellä on 40 000. Jokaisen piirin alueella annetaan ympärivuotista puutarhaneuvontaa yhden tai useamman neuvojan avulla. Martat edistävät kotien ja perheiden hyvinvointia sekä kotitalouden arvostusta aktiivisen alueellisen toiminnan, useiden erilaisten hankkeiden sekä kaikille avoimien tapahtumien ja kurssien avulla. (<http://www.martat.fi/>)

2.2.3 Puutarhanaiset-Trädgårskvinnorna ry

Puutarhanaiset-Trädgårskvinnorna ry perustettiin 5. päivänä kesäkuuta 1949. Yhdistyksen perustamisen yhtenä ajatuksen oli Puutarhaliiton (entinen Puutarhavielijäin Liitto) avustaminen. Alkuvaiheessa yhdistys antoi kaikki arpajaisten sekä muiden myyntien tuotot Puutarhaliitolle, myöhemmin tavallisesti puolet tuotoista meni Puutarhaliitolle ja puolet yhteiseen näyttelyrahastoon. (Kalevi & Jyränkö 2000.)

Puutarhanaisten toiminta-alueena olivat Helsinki ja sen ympäristöalueet. Aluksi naiset pitivät kokouksia jäsenten kodeissa ja työpaikoilla. Tapamiseen yhdistettiin monesti vierailu kauppapuutarhaan tai tehtiin retki johonkin lähialueen kiinnostavaan puutarhakohteeseen. (Kalevi & Jyränkö 2000, 8–12.)

Laurilan (1995, 175) mukaan Puutarhanaiset on järjestänyt neuvonta- ja esitelmätilaisuuksia puutarhatuotteiden käytön lisäämiseksi kaikille halukaille. Yhdistys on ollut mukana monissa näyttelyissä omalla näyttelyosastolla. Vuosittain yhdistys on järjestänyt kotimaisia sekä ulkomaisia puutarha- ja kulttuurimatkoja omille jäsenilleen. Puutarhanaisten merkitys

Puutarhaliiton tilaisuuksien sekä erilaisten näyttelyiden järjestelyissä on ollut merkittävä. Yhdistys on jakanut apurahoja alan oppilaitosten kirjastoihin, stipendejä puutarha-alan tutkinnon suorittaneille sekä Puutarhaliiton nuorisovaliokunnalle. Puutarhanaiset on myös antanut lahjoituksia hyväntekeväisyyteen.

Kalevi ja Jyränkö (2000, 10–20) muistelevat kuinka 1950-luvun alkupuolella Puutarhanaisten toiminta oli jo vakiintunutta. Olympiakisoihin vuonna 1952 yhdistys teki talkoovoimin kukkakimput neilikoista yli 800 mitalistille. Ensimmäinen vuosikymmen oli otollista aikaa esitelmä- ja neuvontatilaisuuksille. Puutarhanaiset järjestivät vuosittain useita näyttelyitä ja tapahtumia joiden teemat liittyivät puutarhaan. Järjestettiin viherkasvinayttelyitä, kukkasidontanäytöksiä, erilaisia kukka-, hedelmä- ja vihannesnäyttelyitä. Tilaisuuksissa yleisö oli kiinnostunut puutarha-alasta ja tuolloin neuvonnalla oli kysyntää. Monena syksynä järjestettiin Puutarhatuotteiden syysparaati-niminen näyttely, jossa annettiin neuvoja vihannesten, hedelmien ja marjojen käytöstä sekä säilönnästä.

Puutarhanaisten toiminta jatkui 1960-luvulla lähes entiseen malliin. Yhdistys teki vuosittain retkiä moneen suuntaan ja oli mukana erilaisissa näyttelyissä, joista merkittävimmät olivat Vesilinnanmäki vuosina 1961 ja 1962 sekä Dipoli vuonna 1969. Mieleenpainuvia olivat myös samalla vuosikymmenellä järjestetyt monet juhlat: perhejoulujuhlat, hippijuhlat ja krysanteemijuhlat. Yhdistyksen toiminta jatkui 1970-luvulla näyttelyiden, myyjäisten ja arpajaisten merkeissä. Yhdistys oli mukana kolmessa isossa näyttelyssä: Finlandia kukkii 1975, kukkasidontanäyttely Finlandiatalolla 1977 ja Suomi kukoistaa 79 -näyttely Messukeskuksessa. (Kalevi & Jyränkö 2000, 24–42.)

Kalevin ja Jyrängön (2000, 47,64,68–71) mukaan Puutarhanaisten 1980-luku oli näyttelyjen vuosikymmen. Helsingissä järjestettiin kahdeksana keväänä kevätpuutarhanäyttely ja kahtena syksynä syysnäyttely. Yhdistys hoiti kaikissa näyttelyissä arpajaiset ja useissa lisäksi viherkasvi- ja leikkokukkamyynnin. Vuonna 1989 yhdistyksen 40-vuotisen toiminnan kunniaksi Puutarhanaiset teettivät oman pöytäviirin, jossa on järjestömerkki liljakuvio. Yhdistyksen 1990-luku piti sisällään jäsentapaamisia, retkiä, kulttuuria ja ammattiasiaa. Puutarhanaiset olivat mukana Kotipuutarhan Kevätnäyttelyssä vuonna 1990 ja Kevätpuutarhamessuilla vuosina 1993, 1995, 1997 ja 1999. Puutarhanaisten jäsenmäärä on vaihdellut sadan molemmin puolin koko yhdistyksen olemassaolon aikana (Kalevi & Jyränkö 2000, 100).

Yhdistyksen puheenjohtaja Leena Luodon (henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2010) mukaan Puutarhanaiset ry eli hiljaiseloa 2000-luvulla aktiivisuuden ja yhteisöllisyyden puuttuessa. Ongelmaksi koettiin myös jäsenkirjeiden välityksellä tapahtunut yhteydenpito jäseniin ja yhdistyksen omien Internet-sivujen puutteellinen hyödyntäminen. Yhdistys järjesti jäsenilleen retkiä ja teatterimatkoja sekä kädentaitotapahtumia, joihin osallistujia oli valitettavan vähän.

Tänä päivänä Puutarhanaisten mietelauseena on ”*Naisnäkökulma puutarha-alaan ja harrastukseen. Mukavaa yhdessäoloa ja tiedonvaihtoa alan ajankohtaisista asioista*”. Yhdistyksen tavoitteena on puutarhakulttuurin kehittäminen sekä ylläpito ja puutarha-alan tuotteiden käytön lisääminen. Yhdistys tarjoaa jäsenilleen hyvän kanavan verkostoitua alalla toimivien naisten ja alan yritysten kesken. Myös puutarha-alan harrastajat ovat tervetulleita kehittämään yhdistyksen toimintaa ja samalla edistämään puutarha-alan tietämystä. Yrityksille yhdistys tarjoaa mahdollisuuden tiedotuskanavaan, jonka kautta yritys voi halutessaan tuoda esille omia tuotteitaan. (<http://www.puutarhanaiset.fi/index.html>.)

Leena Luoto (<http://havaintojapuutarhamaailmasta.blogspot.com/>) kirjoittaa blogissaan 29.4.2010 kuinka Puutarhanaisten toiminnalla on pitkät perinteet. Hänen mukaansa yhdessäolo ja kuulumisten vaihtaminen ovat oleellinen osa yhdistyksen toimintaa. Puutarhan merkitys nykyajan kiireiselle ihmiselle on osoittautunut tärkeäksi. Sen kautta itse kukin meistä ammentaa elämälleen sisältöä. Puutarha-alasta kiinnostuneiden määrä kasvaa koko ajan. Vasta-alkajille Puutarhanaiset voivat tarjota auttavan kätensä ja laajan tietotaidon. Yhteistyöstä saavat mielihyvää kaikki osapuolet kukin omalla tavallaan.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää puutarha-alalla työskentelevien naisten ajatuksia ja mielteitä omaa alaansa koskeviin asioihin. Kyselyn avulla pyrittiin saamaan tietoa naisten asemasta, koulutuksesta ja toimenkuvasta sekä heidän tyytyväisyydestä omaan työhön. Tutkimus pyrki myös selvittämään naisten halukkuutta itsensä kehittämiseen ja heidän ajatuksiaan naisen vaikuttamisesta tulevaisuudessa puutarha-alalla. Tietoja pyrittiin saamaan eri-ikäisiltä, eri koulutuksen saaneilta sekä työpaikalla eri asemassa työtään tekeviltä naisilta.

3.1 Tutkimuskohde

Tutkimuskohteena olivat naiset, jotka työskentelevät puutarha-alalla. Osoitetietoja haettiin puutarha-alan yhdistysten (Puutarhanaiset ry, Hortonomien Yhdistys ry, Puutarha-agronomit ry, Suomen kukkakauppiasliitto ry) sekä Puuliiton kautta. Yhdistyksille lähetettiin sähköinen kirje marraskuussa 2008, jossa kerrottiin opinnäytetyöstä. Yhdistysten kiinnostus työtä kohtaan vaihteli suuresti, sillä osa kirjeen saaneista ei kommentoinut yhteydenottoon lainkaan ja osa ilmoitti auttavansa mielellään osoitetietojen hankinnassa. Osoitetietoja valittiin myös Puutarhaliitto ry:n julkaisemasta kirjasta, *Vihreä kirja* 2008.

Tutkimuksen kohteena olevasta perusjoukosta, puutarha-alalla työskentelevät naiset, pyrittiin valitsemaan mahdollisimman monipuolisesti työntekijöitä puutarha-alan eri osa-alueilta. Tavoitteena oli saada tietoja eri-ikäisiltä, eri koulutuksen saaneilta sekä työpaikalla eri asemassa työskenteleviltä naisilta.

3.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä oli survey-tutkimuksen keskeinen menetelmä, kysely, jossa aineisto kerätään standardoidusti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 188). Tavoitteena oli kysyä asioita kaikilta tutkimukseen valituilta henkilöiltä samalla tavalla. Kyselyn avulla kerätty tieto käsiteltiin kvantitatiivisesti.

3.3 Tutkimuksen kulku

Puutarha-alalla työtään tekeville naisille suunnattu kysely toteutettiin keväällä 2009 posti- ja verkkokyselynä. Kyselyn vastauksia kirjattiin ylös sitä mukaa kun niitä palautui lähettäjälle. Vastauksista suurin osa saapui annetun aikataulun mukaisesti ja näin työn tekeminen edistyi suunnitelman mukaan ilman suurempia ongelmia.

3.3.1 Kyselykaavake

Tutkimuksen olennaisena osana oleva kyselykaavake laadittiin yhdessä tilaajan kanssa (Liite 2). Se koostui 16 kysymyksestä, joista monivalintakysymyksiä oli 10 kappaletta. Asteikkoihin eli skaaloihin perustuvia kysymyksiä oli viisi, ne oli jaettu tarkentaviin kysymyksiin, joita kaavakkeessa oli 25 kappaletta. Kyselykaavakkeen lopuksi oli yksi avoin kysymys. Kyselyn vastaajat merkitsivät rastilla itselle sopivat vaihtoehdot. Avoimeen kysymykseen toivottiin lyhyttä, omin sanoin kuvailtua vastausta.

Kyselykaavakkeen mukana lähetettiin myös lähetekirjelmä eli saate, joka laadittiin Lahtisen ja Isoviidan (1998, 85) ohjeiden mukaan (Liite 3). Lähetekirjelmässä kerrottiin lyhyesti opinnäytetyön tekijän koulutusohjelma, kyselyn taustatiedot ja työn tavoitteet. Saatteessa kerrottiin myös työn tilaaja, kyselykaavakkeen toivottu palautusaika, opinnäytetyön tekijän yhteystiedot sekä opinnäytetyön ohjaajan tiedot.

Kyselykaavakkeesta laadittiin myös sähköinen lomake Webropol Internet -kyselyohjelman avulla.

3.3.2 Postikysely

Postitse lähetettävän kyselylomakkeen postitus tapahtui kahdessa osassa. Opinnäytetyön tekijä lähetti 148 kirjettä 16. päivä helmikuuta 2009 ja työn tilaajan puolesta lähetettiin 50 kirjettä 19. päivä helmikuuta 2009. Yhteensä kyselylomakkeita lähetettiin postin kautta 198 kappaletta. Lähetetyt kirjeet sisälsivät kyselylomakkeen, saateen sekä postimerkillä varustetun palautuskuoren. Postin kautta lähetetyn kyselyn viimeinen palautuspäivä oli 27. päivä helmikuuta 2009, joka mainittiin saatteessa. Kirjeet palautettiin nimettöminä opinnäytetyön tekijälle.

3.3.3 Verkkokysely

Sähköpostin välityksellä kyselykaavake lähetettiin 28. päivä maaliskuuta 2009 suoraan 10 henkilölle. Puutarha-agronomit ry:n yhdyshenkilön kautta lähetettiin kysely 20 henkilölle. Yhteensä kyselylomaketta lähetettiin sähköisesti 30 kappaletta. Sähköisen kirjeen viimeinen palautuspäivä oli 5. päivä huhtikuuta 2009. Sähköinen kirje sisälsi saateen, jonka linkin kautta vastaanottaja pääsi vastaamaan kyselyyn. Täytetyt lomakkeet tallentuivat nimettöminä Webropol Internet -kyselyohjelmaan.

4 TULOKSET JA TULOSTEN TARKASTELU

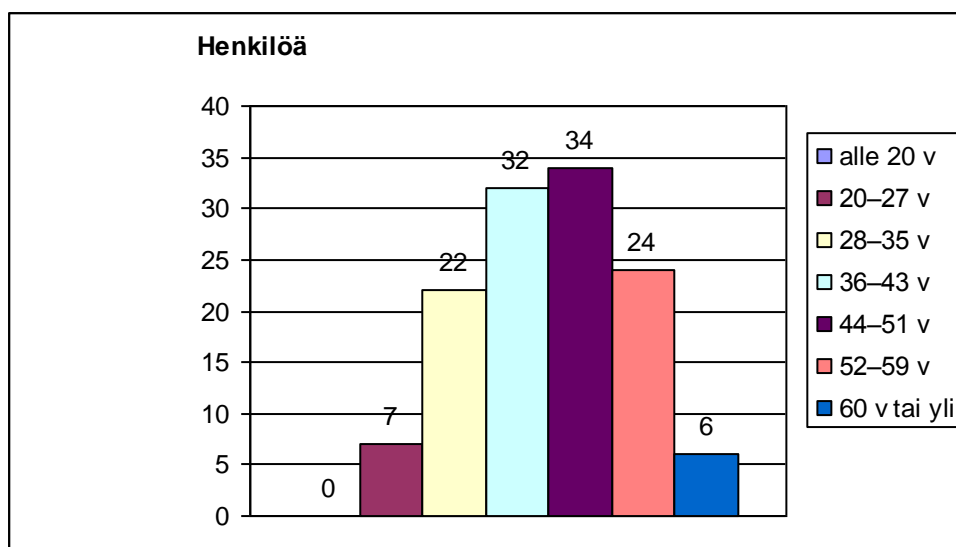
Postikyselyn kautta vastauksia saapui yhteensä 106 kappaletta. Ensimmäiset vastaukset saapuivat 18. päivä helmikuuta ja viimeinen vastaus tuli 20. päivä maaliskuuta. Saatteessa mainittuun viimeiseen palautuspäivään, 27.2.2009, mennessä vastauksia palautui yhteensä 91 kappaletta. Myöhässä lähetettyjä vastauksia saapui 15 kappaletta. Palautuneista kyselykaavakkeista tyhjiä oli kolme kappaletta.

Verkkokyselyn kautta vastauksia saatiin 22 kappaletta. Viimeiseen palautuspäivään, 5.4.2009, mennessä vastauksia saapui 20 kappaletta. Myöhässä lähetettyjä vastauksia saapui 2 kappaletta joista viimeinen 15. päivä huhtikuuta.

Postikyselyn kautta tehdyn tutkimuksen vastausprosentiksi saatiin 53,5 prosenttia, joka miellytti sekä työn tilaajaa että opinnäytetyön tekijää, eikä karhuamista päätetty suorittaa. Verkkokyselyn kautta tehdyn tutkimuksen kautta vastausprosentiksi saatiin 73,3 prosenttia. Postikyselyn ja verkkokyselyn tulokset yhdistettynä saatiin vastausprosentiksi 56,1 prosenttia.

4.1 Vastaajien taustatiedot

Taustatietona tutkittavilta henkilöiltä kysyttiin ikää. Ikäryhmiä oli seitsemän. Tähän kysymykseen antoivat kaikki 125 naista vastauksen.

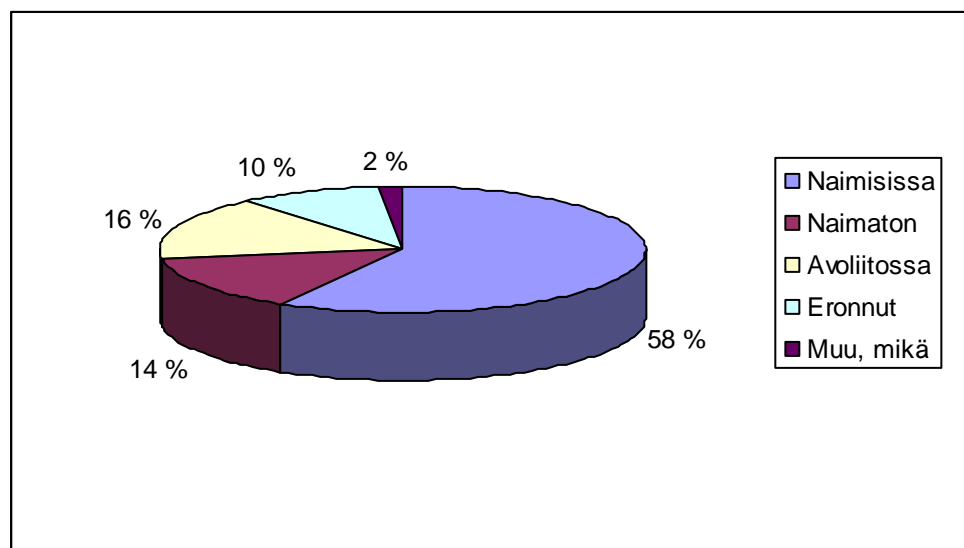
KUVA 1 Tutkimukseen vastanneiden ikä ikäryhmittäin (n = 125)

Tutkimukseen osallistuneista naisista 52 prosenttia oli iältään 36–51 vuotta. Naisista 19 prosenttia ilmoitti olevansa 52–59-vuotias ja 18 prosenttia

28–35-vuotias. Vastanneista kuusi prosenttia kuului ikäryhmään 20–27 vuotta ja viisi prosenttia ryhmään 60 vuotta tai yli. Ryhmään alle 20 vuotta ei vastanneista kuulunut yhtään naista. (Kuva 1.)

Kysyttäessä tutkittavilta naisilta perhesuhteista valittavat vaihtoehdot olivat seuraavat: naimisissa, naimaton, avoliitossa, eronnut ja muu, mikä. Tähän kysymykseen saatiin 125 vastausta eli kaikki tutkittavat antoivat vastauksensa. Lapsia koskevaan kysymykseen vastauksia saatiin 77 kappaletta, 48 naista jätti vastaamatta tähän kysymykseen. Naisista 74 prosenttia ilmoitti omaan perheeseen kuuluvan lapsia. Tutkittavista 26 prosentilla ei ollut omia lapsia.

Tutkimukseen osallistuneista naisista 73 ilmoitti olevansa naimisissa. Avoliittoon ilmoitti kuuluvansa 20 naista. Naimattomia oli 18 naista ja eronneita 12 naista. Ryhmään, muu, mikä, ilmoitti kuuluvansa kaksi naista, jotka kertoivat olevansa leskiä. (Kuva 2.)

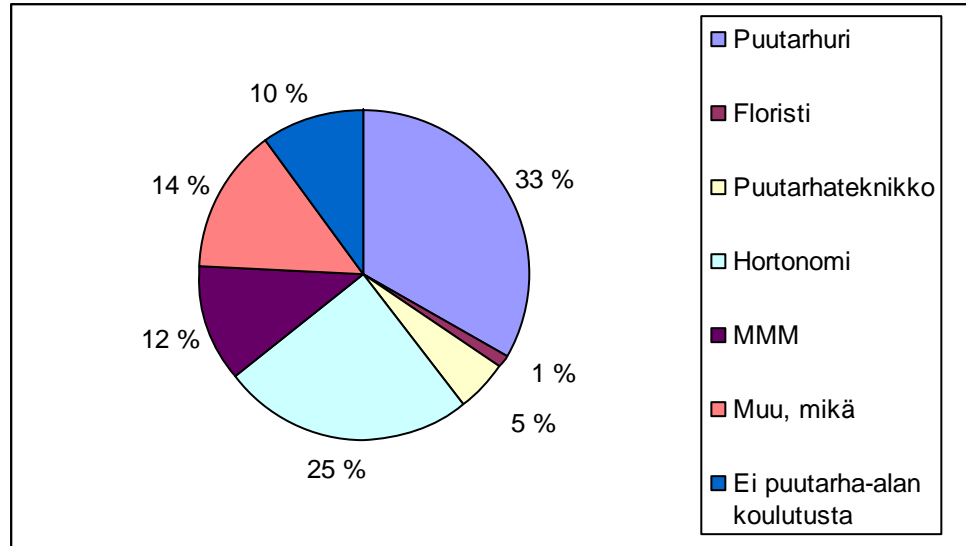
KUVA 2 Tutkittavien naisten perhesuhteet prosentteina vastaajista (n = 125)

4.2 Puutarha-alan koulutus ja yhdistystoiminta

Kysymykseen puutarha-alan koulutuksesta oli valittavana seitsemän vaihtoehtoa: puutarhuri, floristi, puutarhateknikko, hortonomi, MMM, muu, mikä ja ei puutarha-alan koulutusta. Vastauksia kysymykseen saatiin 162 kappaletta, osalla vastaajista oli useampi koulutus valittavista vaihtoehdoista.

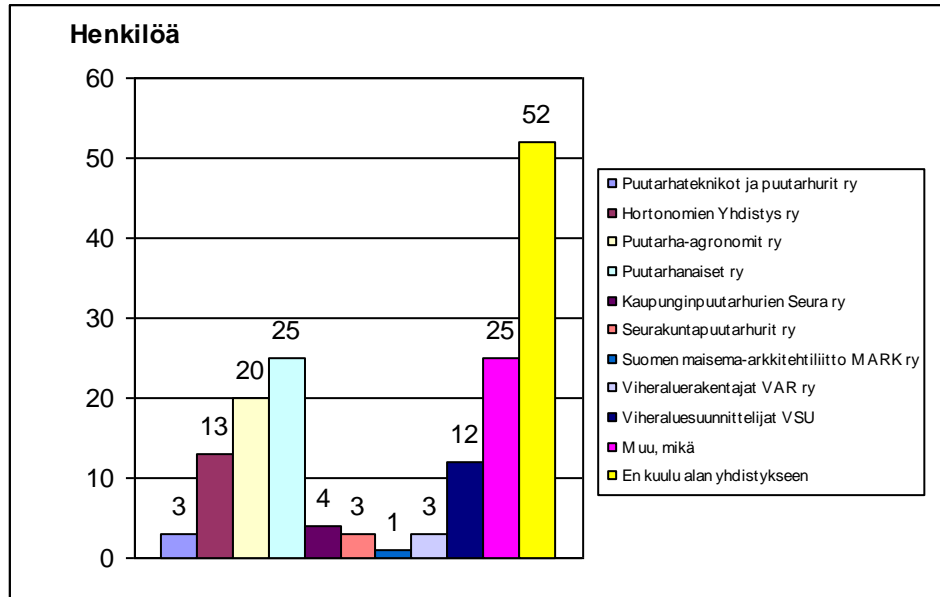
Puutarha-alalla työtään tekeviä naisia käsittelevän tutkimuksen vastaajista 54 ilmoitti koulutukseksi puutarhuri. Hortonomikoulutuksen saaneita oli 40 naista. Vaihtoehdoista muu, mikä oli valittuna 23 naisella. Muu, mikä ryhmään kuului kuusi puutarhaopettajaa, yksi MBA tutkinnon suorittanut, kolme miljöösuunnittelijaa, kaksi biologia, kaksi FM tutkinnon suo-

rittanutta, kaksi puutarhatyöntekijää, kolme maisema-arkkitehtiä, yksi vihersisustuspainotteisen yritystoimen jatkolinjan suorittanut sekä yksi arboristi. Vastanneista 19 naista oli suorittanut MMM tutkinnon ja 16 ilmoitti, että heillä ei ole puutarha-alan koulutusta. Puutarhateknikkoja vastaajista oli kahdeksan ja floristeja kaksi kappaletta. (Kuva 3.)

KUVA 3 Tutkimukseen osallistuneiden naisten puutarha-alan koulutus prosenteina vastaajista (n = 162)

Kysymykseen vastaajien yhdistystoiminnasta oli valittavana kuuluminen seuraaviin yhdistyksiin: Puutarhateknikot ja puutarhurit ry, Hortonomien Yhdistys ry, Puutarha-agronomit ry, Puutarhanaiset ry, Kaupunginpuutarhurien Seura ry, Seurakuntapuutarhurit ry, Suomen maisemaarkkitehtiiliitto MARK ry, Viheraluerakentajat VAR ry, Viheraluesuunnittelijat VSU, muu, mikä ja en kuulu alan yhdistyksiin. Vastauksia tähän kysymykseen saatiin 161 kappaletta, joten osa vastaajista oli valinnut useamman kuin yhden vaihtoehdon.

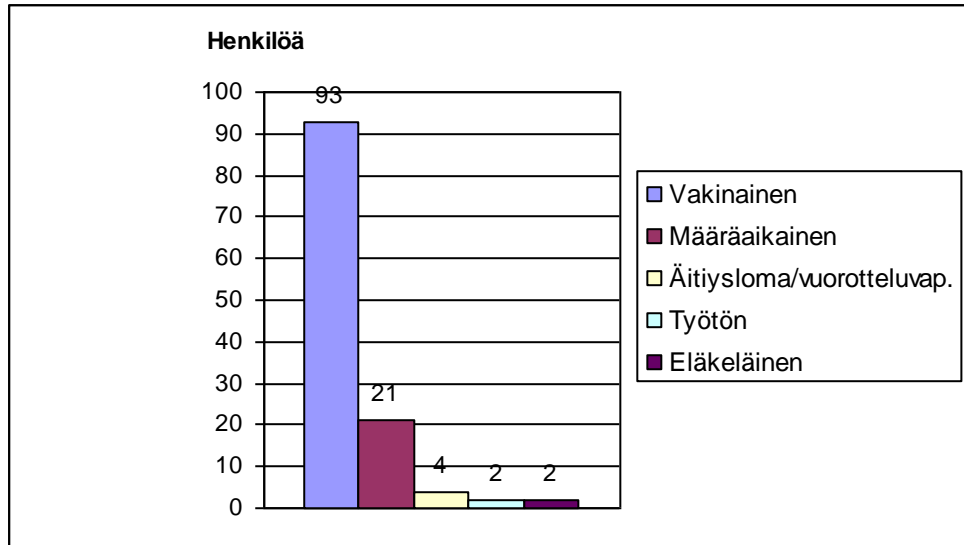

KUVA 4 Tutkimukseen vastanneiden kuuluminen puutarha-alan yhdistykseen (n = 161)

Kyselyyn vastanneista naisista 32 prosenttia ilmoitti, että ei kuulu mihinkään puutarha-alan yhdistykseen. Puutarhanaiset ry:n jäseniä vastanneista oli 16 prosenttia. Naisista 16 prosenttia ilmoitti kuuluvansa muihin kuin luettelossa mainittuihin puutarha-alan yhdistykseen. (Kuva 4.) Mainittuja yhdistyksiä olivat Dendrologian seura ry, Puutarharakentajat ry, eri paikkakuntien puutarhaseurat, Puunhoidon Yhdistys ry, Puutarhataiteen seura ry, Lasten ja nuorten Puutarhayhdistys ry, Hyötykasviyhdistys ry, Maatiainen ry ja Ruususeura ry.

4.3 Nykyinen työsuhde

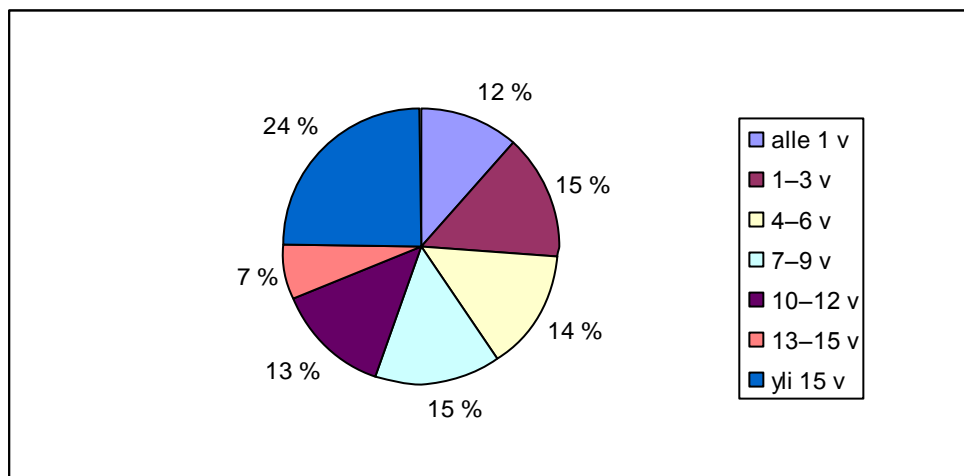
Tutkimukseen osallistujille esitettiin kysymys nykyisestä työsuhteesta. Valittavana olivat seuraavat vaihtoehdot: vakinainen, määräaikainen ja äitiysloma/vuorotteluvapaa. Vastaajat olivat selkeästi lisänneet vaihtoehtoisiksi työtön ja eläkeläinen, jotka on lisätty kaavioon. Vastauksia tähän kysymykseen tuli 122, kolme naista jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

KUVA 5 Tutkimukseen vastanneiden nykyinen työsuhde (n = 122)

Vakinaisessa työsuhteessa oli vastanneista naisista 76 prosenttia. Määräaikaisessa työssä oli 17 prosenttia vastanneista. Äitiyslomalla tai vuorotteluvapaalla oli 3 prosenttia vastanneista ja yhteensä neljä prosenttia ilmoitti olevansa työtön (2 %) tai eläkeläinen (2 %). (Kuva 5.)

Kysymykseen nykyisen työsuhteen kestosta vastaajilla oli valittavana seuraavat seitsemän vaihtoehtoa: alle 1 vuotta, 1–3 vuotta, 4–6 vuotta, 7–9 vuotta, 10–12 vuotta, 13–15 vuotta ja yli 15 vuotta. Vastauksia tähän kysymykseen saatiin 121 kappaletta, naisista neljä jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

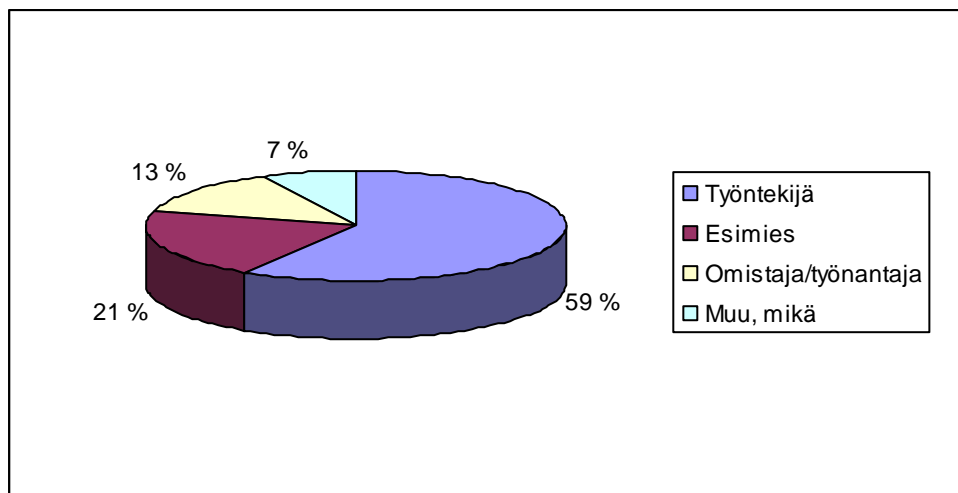

KUVA 6 Tutkimukseen osallistuneiden naisten työsuhteen kesto prosentteina vastaajista (n = 121)

Vastanneista naisista 30 oli ollut nykyisessä työsuhteessaan yli 15 vuotta. Tutkimukseen osallistuneista 18 oli ollut samassa työssä 7–9 vuotta ja 1–3 vuotta. Naisista 17 oli ollut nykyisessä työsuhteessa 4–6 vuotta ja 16 vastaajaa ilmoitti olleensa nykyisessä työsuhteessaan 10–12 vuotta. Vastaajista 14 naista oli ollut nykyisessä työsuhteessa alle yhden vuoden. Tutkimukseen osallistuneista 8 naista ilmoitti työsuhteensa kestoksi 13–15 vuotta. (Kuva 6.)

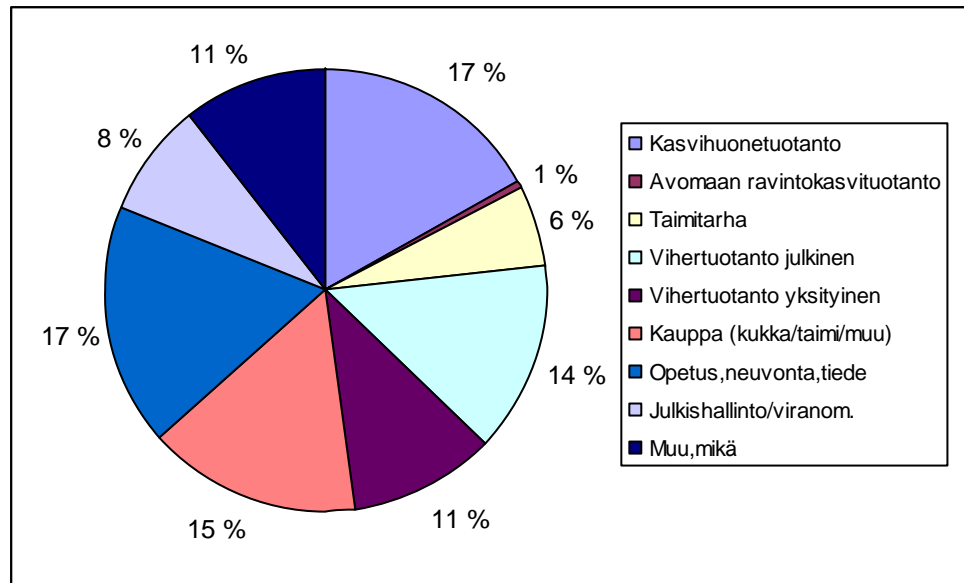
Kysymykseen asemasta työpaikalla vastaajilla oli mahdollisuus valita neljästä seuraavasta vaihtoehdosta: työntekijä, esimies, omistaja/työnantaja tai muu, mikä. Vastauksia tähän kysymykseen tuli 136 kappaletta eli vastaajista 11 oli valinnut kaksi vaihtoehtoa.

Tutkimukseen vastanneista henkilöistä 80 työskenteli työntekijänä nykyisessä työsuhteessaan. Esimiesasemassa työtä teki 28 naista vastanneista. Omistajana tai työnantajana ilmoitti toimivansa 18 henkilöä. Muu, mikä -kohdan oli valinnut 10 naista ja nämä ilmoittivat asemakseen johtava asiantuntija, tohtorikoulutettava, projektipäällikkö, asiantuntija tai jatko-opiskelija. (Kuva 7.)

KUVA 7 Tutkimukseen osallistuvien naisten asema työpaikalla prosentteina vastanneista (n = 136)

Tutkimuksessa kysyttiin nykyisen työpaikan toimialaa. Valittavana oli yhdeksän eri vaihtoehtoa: kasvihuonetuotanto, avomaan ravintokasvituotanto, taimitarha, vihertuotanto julkinen, vihertuotanto yksityinen, kauppa (kukka/taimi/muu), opetus, neuvonta tai tiede, julkishallinto/viranomainen tai muu, mikä. Vastauksia tähän kysymykseen saatiin 142 kappaletta eli vastanneista osa toimi useammalla kuin yhdellä toimialalla.

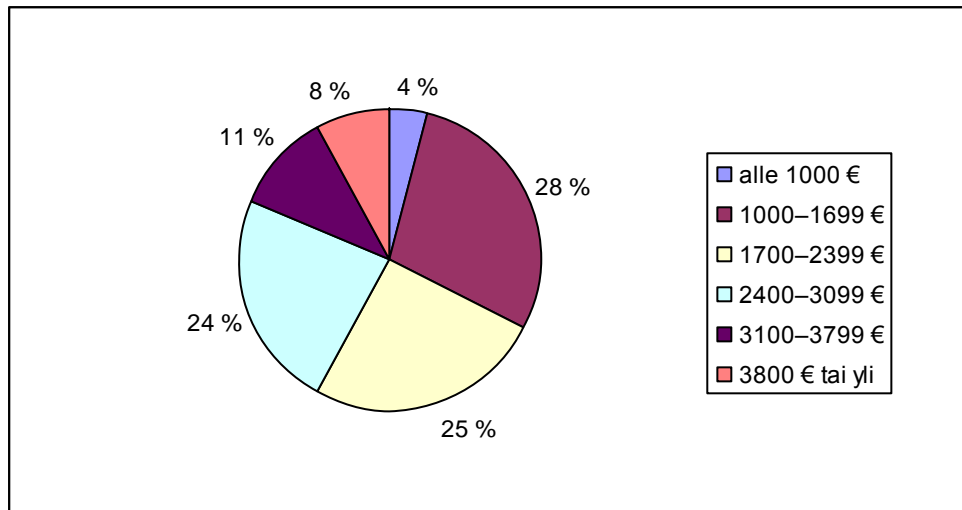

KUVA 8 Tutkimukseen osallistuneiden naisten työpaikan toimiala prosentteina (n = 142)

Kysymykseen oman työpaikan toimialasta vastasi 25 naista opetus, neuvonta tai tiede. Vastanneista 24 naista ilmoitti toimialakseen kasvihuonetuotannon ja 22 kaupan. Naisista 20 ilmoitti toimivansa vihertuotannossa julkisella puolella ja 15 vihertuotannossa yksityisellä sektorilla. Vastanneista 15 valitsi vaihtoehdon Muu, mikä ja ilmoitetut toimialat olivat: media, suunnittelu ja konsultointi (3 henkilöä), metalliala, sienimö, kalanviljely, viherkasvihuolto, suunnittelu ja hoitotyöt, markkinointi, ammattilehti, lehti, matkailu ja trooppinen puutarha. Julkishallinnossa tai viranomaisena ilmoitti toimivansa vastaajista 12 naista. Taimitarhalla työtä teki vastanneista kahdeksan henkilöä ja avomaan ravintokasvituotannon ilmoitti toimialakseen yksi vastaajista. (Kuva 8.)

Kysymykseen bruttoansioista kuukaudessa oli vastaajilla mahdollisuus valita kuudesta eri palkkaryhmästä: alle 1000 €, 1000–1699 €, 1700–2399 €, 2400–3099 €, 3100–3799 € ja 3800 € tai yli. Tähän kysymykseen vastauksen antoi 123 naista, kysymykseen jätti vastaamatta kaksi henkilöä.

Tutkimukseen vastanneista naisista 35 ilmoitti bruttoansioikseen kuukaudessa 1000–1699 €. Vastanneista 31 ansaitsi kuukaudessa 1700–2399 € ja 29 ilmoitti tuloikseen 2400–3099 €. Tutkimukseen osallistuneista 13 ilmoitti ansaitsevana 3100–3799 € kuukaudessa ja 10 henkilöä 3800 € tai yli. Vastanneista naisista 5 ilmoitti bruttotuloikseen alle 1000 € kuukaudessa. (Kuva 9).

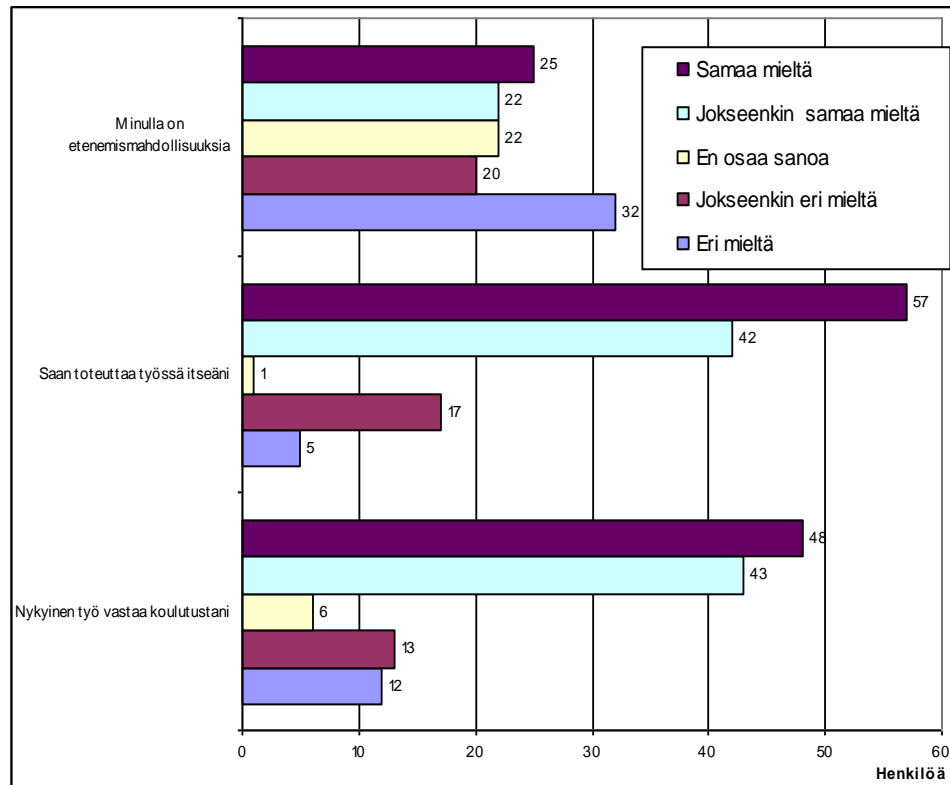
KUVA 9 Tutkimukseen vastanneiden bruttoansiot kuukaudessa prosentteina (n = 123)

Tutkimuksessa kysyttiin puutarha-alalla työtään tekeviltä naisilta heidän lähimmän esimiehen sukupuolta. Valittavana oli mies tai nainen. Huomiioon otettiin myös vastaajien itsensä lisäämä vaihtoehto, yrittäjä itse lähimpänä esimiehenä. Tähän kysymykseen vastauksia tuli 122 kappaletta eli vastaamatta jätti kolme henkilöä.

Lähintä esimiestä koskevaan kysymykseen vastasi 77 naista eli 63 prosenttia vastaajista lähimmän esimiehen olevan mies. Vastaajista 35 naista eli 29 prosenttia ilmoitti lähimmän esimiehen olevan nainen. Yrittäjinä ja samalla omana lähimpänä esimiehenä toimi vastaajista 10 naista eli kahdeksan prosenttia vastanneista.

4.4 Työtyytyväisyys ja itsensä kehittäminen

Työtyytyväisyyttä tutkittaessa esitettiin kolme kysymystä joiden vastaukset annettiin asteikolta: samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin eri mieltä ja eri mieltä. Vastaaja valitsi itselleen lähinnä olevan vaihtoehdon. Kysymykseen ”Minulla on etenemismahdollisuuksia” vastasi 121 tutkimukseen osallistuneista naisista, kysymykseen vastaamatta jätti neljä henkilöä. Kysymyksiin ”Saan toteuttaa työssä itseäni” ja ”Nykyinen työ vastaa koulutustani” vastasi 122 naista, vastaamatta jätti kolme henkilöä.

KUVA 10 Kyselyyn vastanneiden työtyytyväisyys

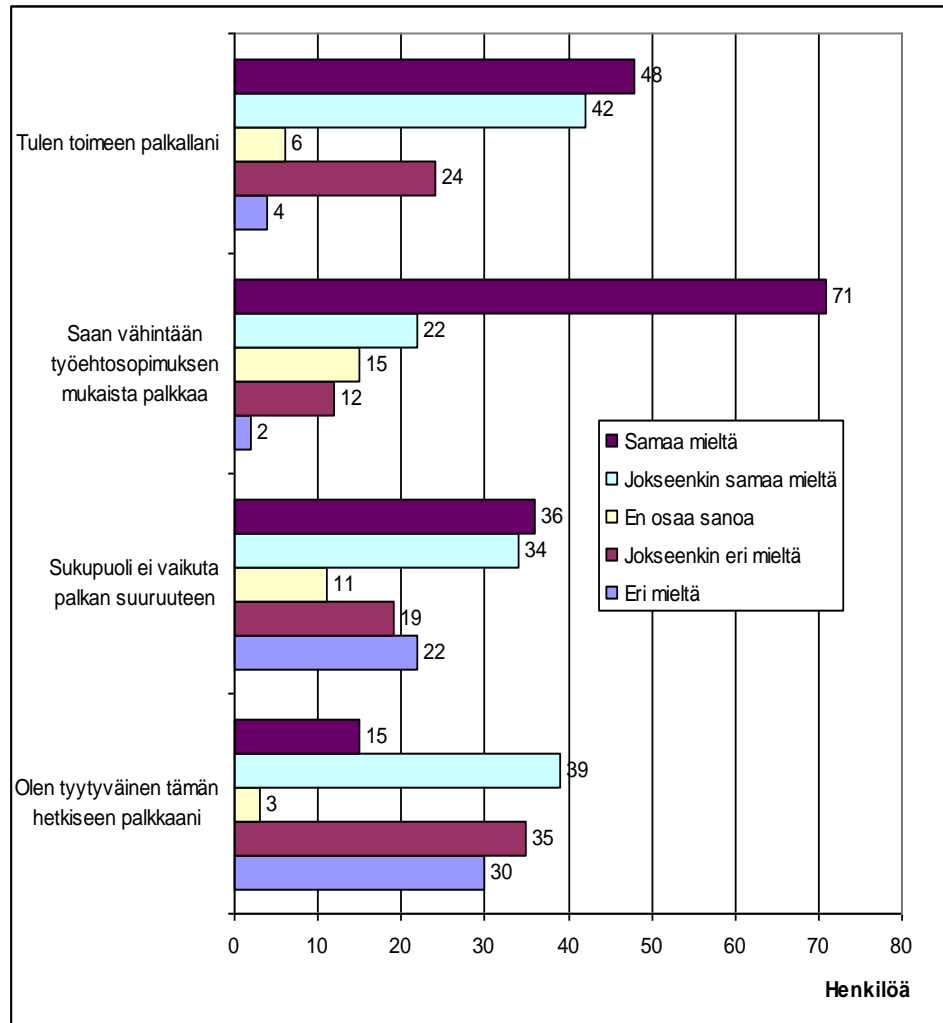
Naisista 21 prosenttia vastasi olevansa samaa mieltä kysymykseen ”Minulla on etenemismahdollisuuksia”. Vastanneista jokseenkin samaa mieltä oli 18 prosenttia naisista, sama määrä, 18 prosenttia, ilmoitti, ettei osaa sanoa. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 17 prosenttia vastaajista ja 26 prosenttia naisista koki, että heillä ei ollut työssä etenemismahdollisuuksia. (Kuva 10.)

Vastaajista 47 prosenttia koki saavansa toteuttaa työssä itseään. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 34 prosenttia naisista ja vastaukseksi en osaa sanoa valitsi yksi nainen. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 14 prosenttia vastaajista ja neljä prosenttia naisista ilmoitti, että he eivät saa toteuttaa työssä itseään. (Kuva 10.)

Naisista 39 prosenttia oli sitä mieltä, että nykyinen työ vastasi heidän koulutustaan. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 35 prosenttia vastaajista ja en osaa sanoa -vaihtoehdon valitsi viisi prosenttia naisista. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 11 prosenttia vastaajista ja 10 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että nykyinen työ ei vastannut heidän koulutusta. (Kuva 10.)

Tutkimukseen osallistuneilta kysyttiin palkkaukseen liittyviä asioita neljän kysymyksen avulla. Annetut vastaukset perustuvat asteikkoihin, jotka on lueteltu sivulla 18 työtyytyväisyys kohdassa. Kysymykseen ”Tulen toimeen palkallani” vastasi 124 henkilöä, yksi jätti vastaamatta kysymyksen. Kysymyksiin ”Saan vähintään työehtosopimuksen mukaista palkkaa”, ”Sukupuoli ei vaikuta palkan suuruuteen” ja ”Olen tyytyväinen tä-

män hetkiseen palkkaani” vastasi 122 henkilöä, vastaamatta jätti kolme henkilöä.

KUVA 11 Tutkimukseen osallistuneiden mielipiteet palkkauksesta

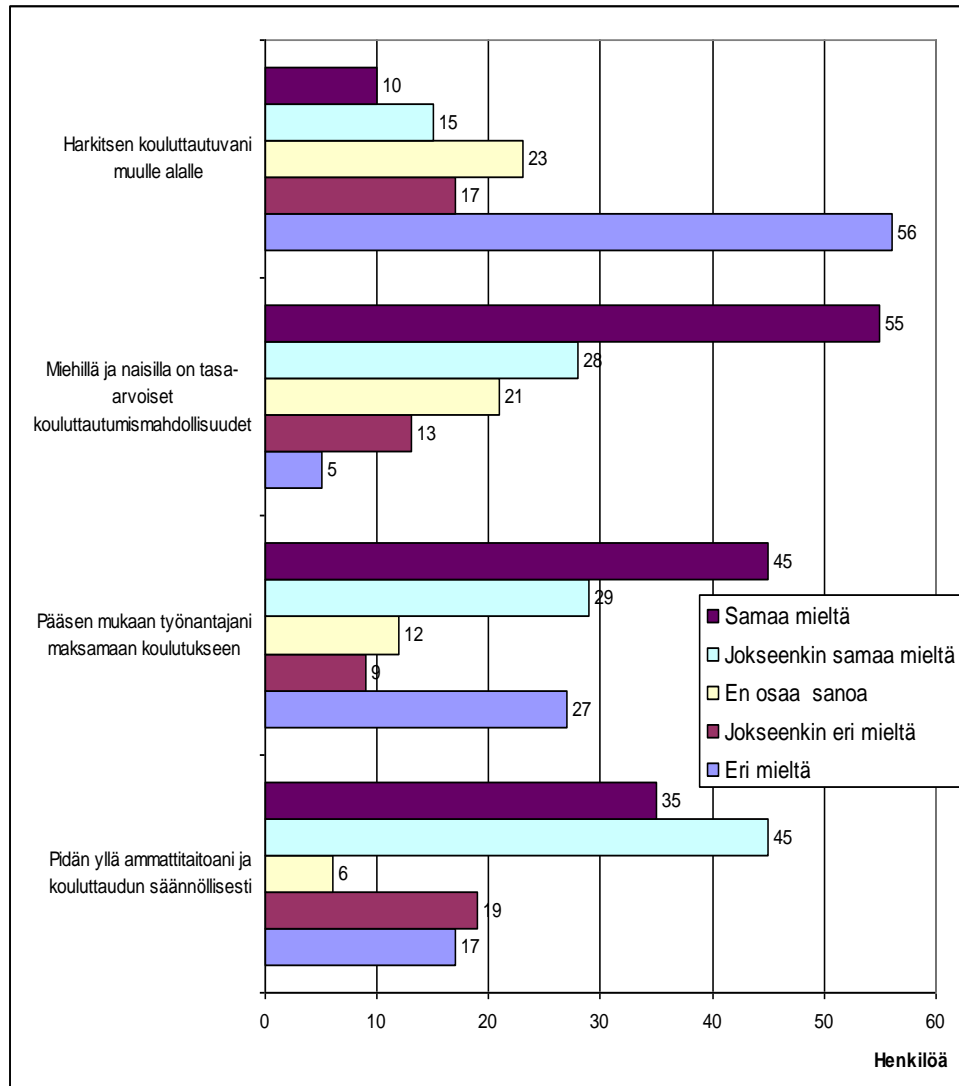
Naisista 39 prosenttia kertoi tulevansa toimeen palkallaan. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 34 prosenttia vastaajista. Viisi prosenttia naisista ei osannut sanoa mielipidettään asiaan. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 19 prosenttia vastaajista ja naisista kolme prosenttia ilmoitti, etteivät he tule toimeen ansaitsemallaan palkalla. (Kuva 11.)

Vastaajista 58 prosenttia ilmoitti saavansa vähintään työehtosopimuksen mukaista palkkaa ja vastasi olevansa samaa mieltä. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 18 prosenttia naisista, kantaansa asiaan ei osannut sanoa 12 prosenttia naisista. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 10 prosenttia vastaajista ja kaksi prosenttia koki että heille ei makseta työehtosopimuksen mukaista palkkaa. (Kuva 11.)

Vastaajista 30 prosenttia ilmoitti, että sukupuoli ei vaikuta palkan suuruuteen. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 28 prosenttia vastaajista. Omaa mielipidettään sukupuolen vaikutuksesta palkan suuruuteen ei osannut sanoa yhdeksän prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä kysymyksestä oli 16 prosenttia naisista ja 18 prosenttia naisista oli sitä mieltä, että sukupuoli vaikuttaa palkan suuruuteen. (Kuva 11.)

Naisista 12 prosenttia kertoi olevansa tyytyväisiä tämän hetkiseen palkkaansa. Jokseenkin samaa mieltä kysymyksestä oli 32 prosenttia vastaajista. Omaa mielipidettään asiasta ei osannut kertoa kaksi prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä kysymyksestä oli 29 prosenttia vastaajista ja 25 prosenttia naisista ilmoitti, että he eivät ole tyytyväisiä tämän hetkiseen palkkaansa. (Kuva 11.)

Koulutukseen liittyviä asioita kysyttiin neljän kysymyksen avulla. Annetut vastaukset perustuvat asteikkoihin, jotka on lueteltu sivulla 18 tyytyväisyys kohdassa. Kysymykseen ”Harkitsen kouluttautuvani muulle alalle” vastasi 121 naista, kysymykseen vastaamatta jätti neljä naista. Kysymyksiin ”Miehillä ja naisilla on tasa-arvoiset kouluttautumismahdollisuudet”, ”Pääsen mukaan työnantajani maksamaan koulutukseen” ja ”Pidän yllä ammattitaitoani ja kouluttaudun säännöllisesti” vastasi 122 naista, kysymykseen vastaamatta jätti kolme naista.

KUVA 12 Tutkimukseen osallistuneiden mielipiteet koulutukseen liittyvissä asioissa

Vastaajista 8 prosenttia ilmoitti harkitsevansa kouluttautumista muulle alalle ja 12 prosenttia naisista oli jokseenkin samaa mieltä asiasta. Omaa mielipidettään tähän kysymykseen ei osannut sanoa 19 prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 14 prosenttia vastaajista ja 46 prosenttia naisista ei harkitse kouluttautumista muulle alalle. (Kuva 12.)

Tutkimukseen osallistuneista naisista 45 prosenttia oli sitä mieltä, että miehillä ja naisilla on tasa-arvoiset kouluttautumismahdollisuudet. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 23 prosenttia vastaajista. Mielipidettään tähän kysymykseen ei osannut sanoa 17 prosenttia naisista. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 11 prosenttia vastaajista ja neljä prosenttia naisista oli sitä mieltä, että miehillä on paremmat kouluttautumismahdollisuudet kuin naisilla. (Kuva 12.)

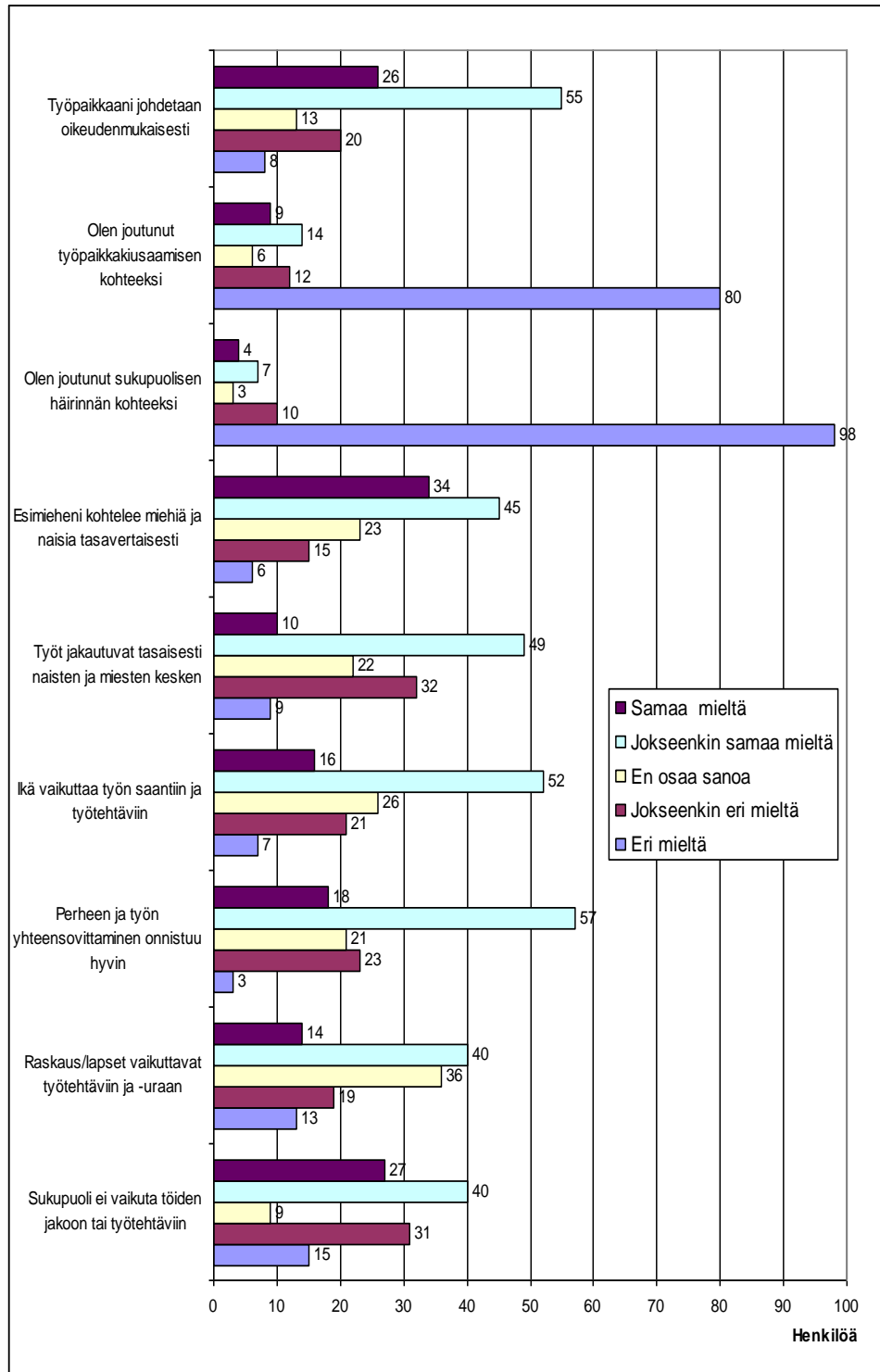
Vastaajista 37 prosenttia koki pääsevänsä mukaan työnantajansa maksamaan koulutukseen. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 24 prosenttia nai-

sista. Vastaajista 10 prosenttia ei osannut sanoa mielipidettään tähän kysymykseen. Jokseenkin erimieltä tästä asiasta oli seitsemän prosenttia vastaajista ja naisista 22 prosenttia koki, että he eivät pääse mukaan työnantajansa maksamaan koulutukseen. (Kuva 12.)

Tutkimukseen osallistuneista naisista 29 prosenttia ilmoitti pitävänsä ammattitaitoaan yllä ja kouluttautuvansa säännöllisesti. Jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa oli 37 prosenttia vastaajista. Mielipidettään tähän kysymykseen ei osannut sanoa viisi prosenttia vastaajista. Naisista 16 prosenttia ilmoitti olevansa jokseenkin eri mieltä oman ammattitaidon ylläpitämisestä ja säännöllisestä kouluttautumisesta. Tutkimukseen osallistuneista naisista 14 prosenttia ilmoitti, että he eivät pidä yllä ammattitaitoaan eivätkä kouluttaudu säännöllisesti. (Kuva 12.)

4.5 Työelämän tasavertaisuus

Työelämän tasavertaisuutta kysyttiin tutkimukseen osallistuneilta naisilta yhdeksän kysymyksen avulla. Annetut vastaukset perustuvat asteikkoihin: samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin eri mieltä ja eri mieltä. Kysymyksiin ”Sukupuoli ei vaikuta töiden jakoon tai työtehtäviin”, ”Raskaus/lapset vaikuttavat työtehtäviin ja – uraan”, ”Perheen ja työn yhteensovittaminen onnistuu hyvin”, ”Ikä vaikuttaa työn saantiin ja työtehtäviin”, ”Työt jakautuvat tasaisesti naisten ja miesten kesken”, ”Olen joutunut sukupuolisen häirinnän kohteeksi” ja ”Työpaikkaani johdetaan oikeudenmukaisesti” vastasi 122 henkilöä. Kolme naista jätti vastaamatta näihin kysymyksiin. Kysymykseen ”Esimieheni kohtelee miehiä ja naisia tasavertaisesti” vastasi 123 naista, vastaamatta jätti kaksi henkilöä. ”Olen joutunut työpaikkakiusaamisen kohteeksi” kysymykseen vastasi 121 henkilöä, tähän kysymykseen vastaamatta jätti neljä naista.

KUVA 13 Työelämän tasavertaisuudesta kertovat vastaukset

Tutkimukseen osallistuneista naisista 21 prosenttia oli sitä mieltä, että heidän työpaikkaansa johdetaan oikeudenmukaisesti. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 45 prosenttia vastaajista. Naisista 11 prosenttia ei osannut sanoa mielipidettään tähän kysymykseen. Väittämän kanssa jokseenkin eri mieltä oli 16 prosenttia vastaajista ja seitsemän prosenttia naisista koki, että heidän työpaikkaansa johdetaan epäoikeudenmukaisesti. (Kuva 13.)

Vastaajista seitsemän prosenttia koki joutuneensa työpaikkakiusaamisen kohteeksi. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 12 prosenttia vastaajista. Asiasta omaa mielipidettään ei osannut sanoa viisi prosenttia vastaajista ja jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa naisista oli 10 prosenttia. Tutkimukseen osallistuneista naisista 66 prosenttia oli sitä mieltä, että he eivät ole joutuneet työpaikkakiusaamisen kohteeksi. (Kuva 13.)

Naisista kolme prosenttia kertoi joutuneensa sukupuolisen häirinnän kohteeksi ja kuusi prosenttia oli jokseenkin samaa mieltä asiasta. Oma mielipidettään tähän asiaan ei osannut sanoa kaksi prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli kahdeksan prosenttia naisista ja vastaajista 80 prosenttia ilmoitti, että he eivät ole joutuneet sukupuolisen häirinnän kohteeksi. (Kuva 13.)

Tutkimukseen osallistuneista naisista 28 prosenttia koki, että heidän esimiehensä kohtelee miehiä ja naisia tasavertaisesti. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 37 prosenttia vastaajista. Oma mielipidettään tähän asiaan ei osannut sanoa 19 prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 12 prosenttia naisista ja vastaajista viisi prosenttia koki, että heidän esimiehensä kohtelee miehiä ja naisia epätasavertaisesti. (Kuva 13.)

Naisista kahdeksan prosenttia oli sitä mieltä, että työt jakautuvat tasaisesti naisten ja miesten kesken. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 40 prosenttia vastaajista. Naisista 18 prosenttia ei osannut sanoa omaa mielipidettään tähän kysymykseen. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 26 prosenttia vastaajista ja naisista seitsemän prosenttia koki, että työt eivät jakaudu tasaisesti naisten ja miesten kesken. (Kuva 13.)

Tutkimukseen osallistuneista 13 prosenttia kertoi iän vaikuttavan heidän työn saantiin ja työtehtäviin. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 43 prosenttia vastaajista. Asiasta omaa mielipidettään ei osannut sanoa 21 prosenttia naisista. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 17 prosenttia vastaajista ja kuusi prosenttia ilmoitti, että iällä ei ole merkitystä työsaannissa eikä se vaikuta työtehtäviin. (Kuva 13.)

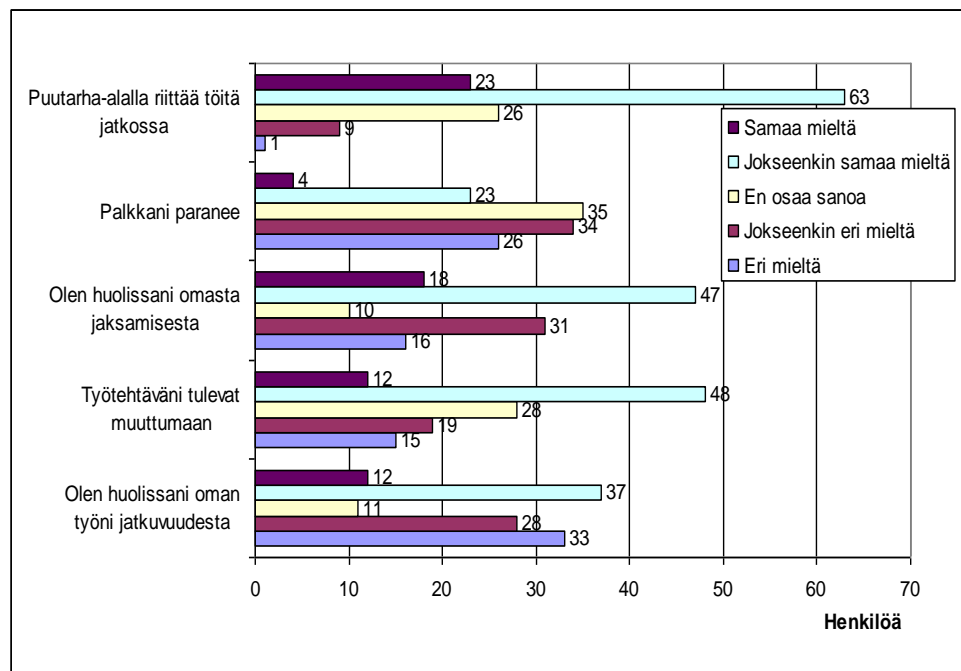
Naisista 15 prosenttia ilmoitti, että heillä perheen ja työ yhteensovittaminen onnistuu hyvin. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 47 prosenttia vastaajista. Naisista 17 prosenttia ei osannut sanoa omaa mielipidettään tähän asiaan. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 19 prosenttia naisista ja vastaajista kaksi prosenttia koki, että heillä perheen ja työn yhteensovittaminen on sujunut huonosti. (Kuva 13.)

Vastaajista 11 prosenttia kertoi, että raskaus/lapset vaikuttavat työtehtäviin ja -uraan. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 33 prosenttia vastaajista. Oma mielipidettään tähän asiaan ei osannut sanoa 30 prosenttia naisista. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 16 prosenttia vastaajista ja naisista 11 prosenttia koki, että raskaus/lapset eivät vaikuta työtehtäviin ja -uraan. (Kuva 13.)

Naisista 22 prosenttia koki, että sukupuoli ei vaikuta töiden jakoon tai työtehtäviin. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 33 prosenttia vastaajista. Tähän kysymykseen ei omaa mielipidettään osannut sanoa seitsemän prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 25 prosenttia vastaajista ja naisista 12 prosenttia kertoi, että heidän mielestään sukupuoli vaikuttaa töiden jakoon ja työtehtäviin. (Kuva 13.)

4.6 Puutarhanaisten ajatuksia tulevaisuudesta

Tutkimukseen osallistuneiden mielipidettä tulevaisuudesta puutarha-alalla kysyttiin viiden kysymyksen avulla. Annetut vastaukset perustuvat asteikkoihin, jotka on lueteltu sivulla 23 kohdassa työelämän tasavertaisuus. Kysymyksiin ”Puutarha-alalla riittää töitä jatkossa”, ”Palkkani paranee”, ”Olen huolissani omasta jaksamisesta” ja ”Työtehtäväni tulevat muuttumaan” vastasi 122 henkilöä. Näihin kysymyksiin jätti vastaamatta kolme henkilöä. Kysymykseen ”Olen huolissani oman työni jatkuvuudesta” vastasi 121 henkilöä, neljä naista jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

KUVA 14 Tulevaisuus

Tutkimukseen osallistuneista naisista 19 prosenttia oli sitä mieltä, että puutarha-alalla riittää töitä jatkossa. Jokseenkin samaa mieltä tästä asiasta oli 52 prosenttia vastaajista. Naisista 21 prosenttia ei osannut sanoa omaa mielipidettään tähän kysymykseen. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 7 prosenttia vastaajista ja ainoastaan yksi nainen oli sitä mieltä, että työt puutarha-alalla loppuvat. (Kuva 14.)

Vastaajista kolme prosenttia uskoi, että heidän palkkansa paranee. Jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 19 prosenttia naisista. Omaa mielipidettään tästä asiasta ei osannut sanoa 29 prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 29 prosenttia naisista ja 21 prosenttia oli sitä mieltä, että heidän palkkansa ei tule paranemaan. (Kuva 14.)

Naisista 15 prosenttia kertoi olevansa huolissaan omasta jaksamisestaan ja jokseenkin samaa mieltä tästä asiasta oli 39 prosenttia vastaajista. Omaa mielipidettään tähän asiaan ei osannut sanoa kahdeksan prosenttia naisista. Jokseenkin eri mieltä asiasta oli 25 prosenttia vastaajista ja naisista kahdeksan prosenttia ilmoitti, että he eivät ole huolissaan omasta jaksamisestaan. (Kuva 14.)

Tutkimukseen osallistuneista naisista 10 prosenttia ilmoitti uskovansa, että heidän työtehtävänsä tulevat muuttumaan. Jokseenkin samaa mieltä tästä asiasta oli 39 prosenttia vastaajista. Naisista 23 prosenttia ei osannut sanoa omaa mielipidettään tästä asiasta. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 16 prosenttia vastaajista ja naisista 12 prosenttia uskoi työtehtävänsä säilyvän ennallaan. (Kuva 14.)

Naisista 10 prosenttia kertoi olevansa huolissaan oman työn jatkuvuudesta, jokseenkin samaa mieltä asiasta oli 31 prosenttia vastaajista. Omaa mielipidettään tähän asiaan ei osannut sanoa yhdeksän prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä tästä asiasta oli 23 prosenttia naisista ja 27 prosenttia vastasi luottavansa oman työn jatkumiseen. (Kuva 14.)

Tutkimukseen osallistuneilta naisilta pyydettiin kyselyn lopuksi avoimena kysymyksenä kuvailemaan tulevaisuuden naista, joka vaikuttaa puutarha-alalla. Naisista 99 vastasi tähän kysymykseen, 26 jätti vastaamatta. Lyhyitä, omin sanoin kuvailtuja vastauksia kirjattiin ylös 83 kappaletta (Liite 4). Kirjaamatta jäivät epäselvät tai hyvin pitkästi kirjoitetut vastaukset.

Kysymykseen vastanneista naisista 45 prosenttia oli sitä mieltä, että tulevaisuudessa puutarha-alalla vaikuttavalta naiselta odotetaan ammattitaitoa ja osaamista sekä puutarha-alan koulutusta. Hänen tulee olla yhteistyökumppaneiden ammattitaitoa arvostava ja hyödyntävä sekä omaa ammattitaitoaan ylläpitävä ja kehittävä. Tulevaisuuden vaikuttajanaisen odotetaan olevan itsenäinen, esiintymisvalmis, rohkea ja ulospäin suuntautunut. (Liite 4.)

Naisista 27 prosenttia nosti vastauksissaan tärkeimmiksi vaikuttajanaisen henkilökohtaiset ominaisuudet ja sosiaaliset taidot. He kokivat, että naisen tulee huolehtia kanssaihmisistään ja tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Tärkeitä ominaisuuksia heidän mielestään olivat luonteenlujuus, ystävällisyys, iloisuus ja mukautumiskykyisyys. Naisen odotettiin olevan luotettava ja uskottava johtaja, joka pitää yllä yhteishenkeä ja kunnioittaa tassa-arvoa. (Liite 4.)

Vastaajista 18 prosenttia korosti tulevaisuuden naisen tärkeimmäksi ominaisuudeksi monialaisen osaamisen. Heidän mielestään vaikuttajanaisella

tulisi olla useamman alan koulutus ja hänen tulisi hallita monia osa-alueita. (Liite 4.)

Tulevaisuuden vaikuttajanaista koskevaan kysymykseen tuli myös negatiivisvaikutteisia vastauksia. Vastaajista 11 prosenttia otti esille alan pienipalkkaisuuden ja työn raskauden. Heistä osa oli sitä mieltä, että tulevaisuudessa ulkomaalaistaustaiset naiset ahertavat puutarha-alalla pienellä palkalla. (Liite 4.)

4.7 Tulosten tarkastelu

Kysely lähetettiin 228 naiselle ja vastausprosentiksi saatiin 56,1 joka mielestäni on hyvä määrä tulosten luotettavuuden kannalta. Vastaajat edustivat monipuolisesti eri toimialoja ja alan eri koulutusryhmät olivat hyvin edustettuina tutkimuksessa. Vastauksia saatiin tasaisesti eri ikäryhmiltä. Ilahduttavaa oli huomata kuinka vastaajista 76 prosenttia työskenteli vakinaisessa työsuhteessa. Avoimeen vastaukseen oli paneutunut 99 vastaajaa minkä perusteella voidaan päätellä, että kyselyyn osallistuneet naiset kokivat kyselyn mielekkäänä.

Tutkimuksen tuloksia tarkastellessani ajattelin tulosten pätevän varmasti monella muullakin naisvaltaisella alalla. Mielenkiintoista olisi selvittää kuinka puutarha-alalla työskentelevät miehet kokevat tutkimuksessa selvitettyt asiat. Kiinnostavaa olisi vertailla naisten ja miesten vastauksia toisiinsa ja miettiä syitä vastausten erilaisuuteen vai olisiko mahdollista, että vastaukset olisivat yhteneväisiä sukupuolesta riippumatta?

Kiinnostavaa olisi myös tietää puutarha-alan eri toimialojen välisiä eroja suhtautumisessa työelämään ja tulevaisuuteen. Kokevatko naiset jonkun osa-alueen kiinnostavampana kuin jonkun toisen? Poikkeavatko tulevaisuudenodotukset toimialojen välillä paljon toisistaan?

Kysely toteutettiin harkitusti kevättalvella, jolloin työtahti puutarha-alalla on vielä normaalia. Kiinnostavaa olisi tietää, kuinka ajankohta vaikuttaisi vastauksiin. Olisivatko vastaukset erilaisia, jos kysely tehtäisiin keväällä kiireisimpään aikaan tai syksyllä, kun puutarhakausi alkaa olla loppuillaan.

Opinnäytetyötä tehdessäni huomasin, kuinka aikaa vievää ja haastavaa tämän laajuisen kyselytutkimuksen toteuttaminen on. Tulevaisuudessa kannattaakin miettiä postikyselyn korvaamista kokonaisuudessaan verkkokyselyllä. Toisaalta mietin, kuinka kyselyn toteuttaminen ainoastaan verkkomuodossa olisi vaikuttanut vastauksiin ja osallistumisprosenttiin.

Yhteistyö tilaajan Puutarhanaiset ry:n kanssa sujui hyvin koko toteutuksen ajan. Yhdistyksen juhliessa 60-vuotista taivaltaan Helsingissä Aino Acktéinin huvilalla 11.6.2009, minulla oli ilo ja kunnia olla mukana juhlimassa ja kertoa juhluvieraille tutkimukseni tuloksista.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän tutkimuksen mukaan puutarha-alalla työskentelevistä naisista 90 prosentilla on puutarha-alan koulutus ja lähes 80 prosenttia tekee työtään vakinaisessa työsuhteessa. Kyselyyn osallistuneista naisista lähes neljänneksellä oli takanaan yli 15 vuoden työsuhde. Suurin osa naisista teki työtään työntekijänä ja tutkimuksessa edustettuina olivat melko tasaisesti kaikki puutarha-alan toimialat. Yli puolet naisista ansaitsi alle 2400 € kuukaudessa ja yli 60 prosentilla toimi lähimpänä esimiehenä mies.

Kyselyyn osallistuneista naisista suurin osa koki saavansa toteuttaa työssä itsensä ja heidän työtehtävänsä vastasivat saatua koulutusta. Palkkaukseen oltiin jokseenkin tyytyväisiä ja naiset kokivat tulevansa toimeen saamallaan ansioilla. Puutarha-ala koettiin omaksi alaksi ja suurin osa vastaajista halusi pitää yllä saavutettua ammattitaitoa säännöllisellä koulutuksella. Suurin osa naisista tunsivat olevansa tasavertainen mieskollegansa kanssa. Työn ja kodin yhteensovittaminen koettiin haastavana tehtävänä.

Tulevaisuuden suhteen naiset olivat optimistisia mutta yli puolet heistä oli huolissaan omasta jaksamisestaan. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että tulevaisuudessa puutarha-alalla vaikuttavan naisen tulee olla hyvin koulutettu ja ammattitaitoinen. Naisen tulee olla ulospäin suuntautunut ja hyvin toimeentuleva monenlaisten ihmisten kanssa. Ahkeruus, määrätietoisuus ja päättäväisyys todettiin myös tärkeiksi ominaisuuksiksi tulevaisuuden vaikuttajanaiselle, joka tekee työtään puutarha-alalla.

Tämä tutkimus antaa viitteitä kuinka Puutarhanaiset ry voisi kehittää omaa toimintaansa. Uskon, että opinnäytetyöni myös antaa aihetta jatkotutkimuksille joita pohdin edellisessä osiossa.

6 LÄHTEET

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13. osin uudistettu painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Heikkilä, K., Perttula, A. & Sauren, S. 1981. Puutarhaopettajien koulutus Järvenpään kotitalousopettajaopistossa 1928–1967.

Kekkonen, L. 1998. Menestyvä marttayhdistys järjestötoiminnan käsikirja. Marttaliitto ry:n julkaisu. Helsinki: Art-Print Oy.

Lahtinen, J. & Isoviita, A. 1998. Markkinointitutkimus. Jyväskylä: Gummerus.

Laurila, E. 1995. Puutarhatalouden viisi kehityksen vuosikymmentä. Puutarhaliiton julkaisuja nro 283.

Lepaan puutarhaoppilaitos 1910–1985. 1985. Hattula.

Lepaan puutarhaoppilaitos 1910–1960. 1960. Valkeakoski: Valkeakosken Kirjapaino Oy.

Lundell, H. 2002. Suomalainen puutarhakulttuuri 1800-luvun lopusta 1950-luvulle. Opinnäytetyö. Hämeen ammattikorkeakoulu, Lepaa.

Kalevi, T & Jyränkö, L. 2000. Puutarhanaiset-Trädgårdskvinnorna ry. 1949-1999. Helsinki: Paino Polar Oy.

Simonen, S. 1961. Suomen puutarhatalouden historia. Helsinki: Yhteiskirjapaino Oy.

Voutilainen, I. 2006. Naissuunnittelijat 1900-luvun alun Suomessa. Opinnäytetyö. Hämeen ammattikorkeakoulu, Lepaa.

Tulostettu 11.5.2010

<http://havaintojapuutarhamaailmasta.blogspot.com/>

Tulostettu 25.3.2010

<http://www.martat.fi/>

Tulostettu 11.5.2010

<http://www.puutarhanaiset.fi/index.html>

TIETOJA PUUTARHA-ALAN OPISKELIJOISTA LEPAALLA
(Lähde: Lepaan puutarhaoppilaitos 1910–1985)

Tietoja puutarhaopiston opiskelijoista

Kurssi	Vuosi	Hakijoita			Kurssin suorittaneita										
		Yhteensä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Suku- puoli	Pohjakoulutus			Linjakako				Keski-ikä opis- kelun päätyessä	
					Naisia	Miehiä	Kansalais- koulu	Keski/ peruskoulu	Yo-tutkinto	Yleislinja	Markkinointi-/ viljelylinja	Suunnittelu/ puistolinja	Opetus- ja neuvontalinja		
1	1912—15	25	5	20	14	3	11	6	4	1	14	—	—	—	26.3
5	1921—23	18	10	8	12	6	6	3	7	2	12	—	—	—	24.8
10	1931—33	42	14	28	14	4	10	4	10	—	14	—	—	—	23.5
15	1943—44	17	15	2	12	12	—	2	6	4	12	—	—	—	27.3
20	1953—54	40	18	22	22	7	15	6	15	1	22	—	—	—	26.6
24	1959—60	15	5	10	13	5	8	11	—	2	—	7	6	—	29.3
25	1960—61	20	8	12	13	5	8	11	2	—	8	5	—	—	30.0
26	1961—62	25	9	16	21	6	15	11	10	—	8	13	—	—	27.3
27	1962—63	19	8	11	15	6	9	12	3	—	9	6	—	—	28.3
28	1963—64	34	10	24	21	6	15	13	8	—	14	7	—	—	26.2
29	1964—65	14	5	9	12	7	5	8	4	—	6	6	—	—	27.0
30	1965—66	37	9	28	22	8	14	12	8	2	15	7	—	—	26.6
31	1966—67	37	8	29	20	6	14	14	4	2	12	8	—	—	27.6
32	1967—69	48	19	29	24	9	15	9	10	5	—	9	9	6	26.5
33	1968—70	34	14	20	20	8	12	6	10	4	—	12	8	—	24.5
34	1969—71	42	15	27	23	10	13	9	9	5	—	11	6	6	26.9
35	1970—72	55	23	32	22	10	12	10	5	7	—	10	12	—	27.1
36	1971—73	56	28	28	24	11	13	5	9	10	—	8	11	5	29.3
37	1973—74	63	28	35	29	17	12	10	5	14	—	12	17	—	28.3
38	1974—75	47	23	24	21	9	12	7	8	6	—	9	12	—	25.7
39	1975—76	53	27	26	23	10	13	6	8	9	—	7	16	—	25.7
40	1976—77	60	36	24	28	16	12	4	8	16	—	10	18	—	25.9
41	1977—78	48	26	22	22	13	9	3	4	15	—	12	10	—	27.6
42	1978—79	50	24	26	25	13	12	5	6	14	—	12	13	—	27.6
43	1979—80	46	23	23	23	14	9	3	6	14	—	9	14	—	26.2
44	1980—81	67	41	26	28	15	13	2	8	18	—	12	16	—	26.3
45	1981—82	67	45	22	34	22	12	1	5	28	—	18	16	—	26.9
46	1982—83	76	43	33	36	21	15	—	8	28	—	16	20	—	25.9
47	1983—84	102	64	38	34	18	16	1	7	26	—	17	17	—	26.4
48 *)	1984—85	105	63	42	33	14	19	—	6	27	—	20	13	—	27.6
49 *)	1985—86	118	76	42	37	23	14	2	10	25	—	19	18	—	26.3

*) "Kurssin suorittaneita" -sarakeissa on tiedot tämän hetken tilanteesta.

Tietoja puutarhurikoulun opiskelijoista

Kurssi	Vuosi	Hakijoita			Kurssin suorittaneita									
		Yhteensä	Naisia	Miehiä	Sukupuoli	Pohjakoulutus	Linjajako			Keski-ikä opiskelun päättyessä				
							Kansalaiskoulu	Keski/peruskoulu	Yo-tutkinto		Yleislinja	Markkinointi-/viijelylinja	Suunnittelu/puistolinja	
1	1923—24	39	19	20	15	—	15	15	—	—	15	—	—	23.4
10	1939—45	33	11	22	16	2	14	16	—	—	16	—	—	28.8
20	1952—53	81	29	52	23	4	19	22	1	—	23	—	—	25.3
28	1960—61	95	28	67	30	7	23	19	19	1	—	23	7	24.3
29	1961—62	74	17	57	29	5	24	22	6	1	—	29	—	22.8
30	1962—63	62	21	41	29	4	25	21	3	5	—	20	9	23.1
31	1963—64	92	22	70	27	5	22	23	4	—	—	20	7	21.1
32	1964—65	58	13	45	26	4	22	22	3	1	—	17	9	21.7
33	1965—66	50	16	34	25	4	21	20	5	—	—	14	11	23.2
34	1965	21	17	4	14	11	3	—	—	14	14	—	—	22.7
35/36	1966—67	68	51	17	46	33	13	—	22	24	46	—	—	22.4
37/38	1967—68	95	53	42	49	24	25	7	18	24	49	—	—	22.1
39/40	1968—69	101	57	44	53	24	29	21	16	16	53	—	—	21.6
41/42	1969—70	155	76	79	54	24	30	18	18	18	54	—	—	21.7
43/44	1970—71	135	64	71	51	22	29	22	14	15	51	—	—	22.8
45/46	1971—72	132	65	67	45	23	22	15	19	11	45	—	—	23.2
47/48	1972—73	130	63	67	64	30	34	25	30	9	64	—	—	22.6
49/50	1973—74	123	59	64	59	28	31	22	18	19	59	—	—	23.8
51/52	1974—75	108	63	45	52	26	26	18	16	18	52	—	—	23.3
53/54	1975—76	126	73	53	54	27	27	12	19	23	54	—	—	22.6
55/56	1976—77	110	79	31	56	38	18	9	17	30	56	—	—	22.9
57/58	1977—78	108	68	40	56	33	23	12	17	27	56	—	—	21.9
59/60	1978—79	138	95	43	60	35	25	5	14	41	60	—	—	22.1
61/62	1979—80	142	88	54	64	39	25	7	18	39	64	—	—	23.9
63/64	1980—81	175	121	54	60	37	23	3	17	40	60	—	—	23.7
65/66	1981—82	163	109	54	54	35	19	1	15	38	54	—	—	23.5
67/68	1982—83	178	119	59	60	39	21	1	15	44	60	—	—	24.3
69/70	1983—84	145	109	36	56	40	16	3	11	42	56	—	—	23.7
71/72	1984—85	107	70	37	52	35	17	2	9	41	52	—	—	23.6
73/74	1985—86*)	82	63	19	56	45	11	1	12	43	56	—	—	22.8

*) "Kurssin suorittaneita" -sarakeessa on tiedot tämän hetken tilanteesta

Tietoja opiskelijoista ja opetuksesta

Tietoja puutarhaopettajakurssin opiskelijoista

Kurssi	Vuosi	Hakijoita			Kurssin suorittaneita						
		Yhteensä	Naisia	Miehiä	Sukupuoli			Pohjakoulutus			Keski-ikä opiskelun päätyessä
					Naisia	Miehiä	Kansalais-koulu	Keski/peruskoulu	Yo-tutkinto		
1	1969	6	2	4	6	2	4	—	5	1	26.3
2	1971	9	5	4	9	5	4	2	2	5	26.8
3	1973	6	3	3	6	3	3	1	2	3	26.6
4	1976	5	4	1	5	4	1	—	2	3	28.2
5	1977	4	3	1	4	3	1	—	1	3	26.5
6	1979	4	3	1	4	3	1	—	2	2	32.0
7	1980	8	6	2	6	4	2	1	2	3	32.6
8	1981	8	5	3	8	5	3	1	1	6	31.1
9	1982	12	9	3	8	6	2	1	2	5	31.7
10	1983	6	3	3	5	2	3	—	1	4	28.8
11	1984	15	10	5	8	6	2	—	2	6	31.0
12	1985	13	9	4	7	7	—	—	1	6	29.3

Tietoja puutarhateknikkokurssin opiskelijoista

Kurssi	Vuosi	Hakijoita			Kurssin suorittaneita												
		Yhteensä	Naisia	Miehiä	Sukupuoli	Pohjakoulutus	Linjajako			Keski-ikä opiskelun päättyessä							
1	1969—70	22	6	16	10	2	8	10	—	—	—	—	—	10	28.8		
2	1970—71	18	5	13	12	2	10	10	2	—	—	—	12	30.2			
3	1971—72	19	7	12	16	7	9	10	4	2	—	7	9	28.8			
4	1972—73	34	13	21	19	7	12	10	9	—	—	9	10	26.2			
5	1973—74	31	13	18	19	11	8	14	5	—	—	10	9	27.4			
6	1974—75	33	9	24	15	4	11	8	6	1	—	—	15	29.9			
7	1975—76	46	22	24	21	11	10	12	7	2	—	7	14	27.0			
8	1976—77	26	6	20	14	4	10	8	5	1	—	—	14	26.7			
9	1977—78	37	10	27	22	6	16	9	8	5	—	14	8	26.5			
10	1979—80	48	18	30	26	13	13	8	12	6	—	14	12	27.1			
11	1980—81	51	25	26	25	15	10	6	8	11	—	9	16	26.4			
12	1981—82	48	18	30	22	10	12	4	7	11	—	12	10	26.5			
13	1982—83	62	33	29	23	15	8	2	7	14	—	8	15	27.1			
14	1983—84	52	29	23	23	15	8	6	11	6	—	7	16	26.6			
15	1984—85	88	48	40	30	19	11	1	11	18	—	12	18	26.8			

KYSELYKAAVAKE

Merkitse rastilla itsellesi sopivat vaihtoehdot.

Taustatiedot

1. Ikä

- alle 20 v
- 20–27 v
- 28–35 v
- 36–43 v
- 44–51 v
- 52–59 v
- 60 v tai yli

2. Perhesuhteet

- naimisissa
- naimaton
- avoliitossa
- eronnut
- muu, mikä _____
- minulla on lapsia
- minulla ei ole lapsia

3. Puutarha-alan koulutus

- puutarhuri
- floristi
- puutarhateknikko
- hortonomi
- MMM
- muu, mikä _____
- ei puutarha-alan koulutusta

4. Kuulun seuraaviin yhdistyksiin

- Puutarhateknikot ja puutarhurit ry
- Hortonomien Yhdistys ry
- Puutarha-agronomit ry
- Puutarhanaiset ry
- Kaupunginpuutarhurien Seura ry
- Seurakuntapuutarhurit ry
- Suomen maisema-arkkitehtiliitto
MARK ry
- Viheraluerakentajat VAR ry
- Viheraluesuunnittelijat VSU
- muu, mikä _____
- en kuulu alan yhdistykseen

5. Nykyinen työsuhde

- vakinainen
- määräaikainen
- kokoaikainen
- osa-aikainen
- äitiysloma/
vuorotteluvapaa

6. Työsuhteen kesto

- alle 1 v
- 1–3 v
- 4–6 v
- 7–9 v
- 10–12 v
- 13–15v
- yli 15 v

7. Asema työpaikalla

- työntekijä
- esimies
- omistaja/työnantaja
- muu, mikä _____

Käännä!

8. Työpaikan toimiala

- kasvihuonetuotanto
 avomaan ravintokasvituotanto
 taimitarha
 vihertuotanto julkinen
 vihertuotanto yksityinen
 kauppa(kukka/taimi/muu)
 opetus, neuvonta, tiede
 julkishallinto/
 viranomainen
 muu, mikä _____

9. Bruttoansio/kk

- alle 1000 €
 1000–1699 €
 1700–2399 €
 2400–3099 €
 3100–3799 €
 3800 € tai yli

10. Lähin esimies

- mies
 nainen

Monivalintakysymykset

Seuraavassa on esitetty väittämiä työelämän eri alueilta. Valitse vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa tämän hetkistä tilannetta työpaikallasi.

	eri mieltä	jokseenkin erimieltä	en osaa sanoa	jokseenkin samaa mieltä	samaa mieltä
11. Työtyytyväisyys					
Nykyinen työ vastaa koulutustani	☐	☐	☐	☐	☐
Saan toteuttaa työssä itseäni	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on etenemismahdollisuuksia	☐	☐	☐	☐	☐
12. Palkkaus					
Olen tyytyväinen tämänhetkiseen palkkaani	☐	☐	☐	☐	☐
Sukupuoli ei vaikuta palkan suuruuteen	☐	☐	☐	☐	☐
Saan vähintään työehtosopimuksen mukaista palkkaa	☐	☐	☐	☐	☐
Tulen toimeen palkallani	☐	☐	☐	☐	☐
13. Koulutus					
Pidän yllä ammattitaitoani ja kouluttaudun säännöllisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Pääsen mukaan työnantajani maksamaan koulutukseen	☐	☐	☐	☐	☐
Miehillä ja naisilla on tasa-arvoiset kouluttautumismahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐
Harkitsen kouluttautuvani muulle alalle	☐	☐	☐	☐	☐
14. Tasavertaisuus					
Sukupuoli ei vaikuta töiden jakoon tai työtehtäviin	☐	☐	☐	☐	☐

	eri mieltä	jokseenkin erimieltä	en osaa sanoa	jokseenkin samaa mieltä	samaa mieltä
Raskaus/lapset vaikuttavat työ- tehtäviin ja – uraan	☐	☐	☐	☐	☐
Perheen ja työn yhteensovittaminen onnistuu hyvin	☐	☐	☐	☐	☐
Ikä vaikuttaa työn saantiin ja työ- tehtäviin	☐	☐	☐	☐	☐
Työt jakautuvat tasaisesti naisten ja miesten kesken	☐	☐	☐	☐	☐
Esimieheni kohtelee miehiä ja naisia tasavertaisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Olen joutunut sukupuolisen häirinnän kohteeksi	☐	☐	☐	☐	☐
Olen joutunut työpaikkakiusaamisen kohteeksi	☐	☐	☐	☐	☐
Työpaikkaani johdetaan oikeudenmukaisesti	☐	☐	☐	☐	☐
15. Tulevaisuus					
Olen huolissani oman työni jatkuvuudesta	☐	☐	☐	☐	☐
Työtehtäväni tulevat muuttumaan	☐	☐	☐	☐	☐
Olen huolissani omasta jaksamisesta	☐	☐	☐	☐	☐
Palkkani paranee	☐	☐	☐	☐	☐
Puutarha-alalla riittää töitä jatkossa	☐	☐	☐	☐	☐

16. Kuvaile lyhyesti, omin sanoin millaiseksi luonnehdit naisen, joka tulevaisuudessa vaikuttaa puutarha-alalla.

KIITOS VASTAUKSESTASI!

SAATEKIRJE

Kati Paasonen

Hämeen ammattikorkeakoulu

Puutarhatalouden koulutusohjelma

SAATE

15.2.2009

Arvoisa vastaanottaja

Opiskelen Hämeen ammattikorkeakoulun puutarhatalouden koulutusohjelmassa aikuislinjalla. Opintoihini kuuluva opinnäytetyö käsittelee naisia puutarha-alalla. Olennainen osa opinnäytetyötäni on kyselytutkimus, johon liittyen lähetän Teille oheisen kyselylomakkeen.

Puutarha-alalla työtään tekevän naisen työnkuva on muuttunut ja monipuolistunut vuosien saatossa. Naisten määrä alalla on kasvanut. Tarkoitukseni on saamieni vastausten perusteella kirjallisesti kuvata alalla työskentelevää naista, hänen koulutustaan, työnkuvaansa ja tulevaisuuden toiveita ja haasteita naisnäkökulma huomioiden. Työn tilaajana on tänä vuonna 60 vuotta täyttävä Puutarhanaiset ry.

Toivon, että suhtaudutte kyselyyn myönteisesti ja palautatte lomakkeen täytettynä **27.2.2009 mennessä**.

Kyselylomakkeet palautetaan nimettöminä ja ne käsitellään luottamuksellisesti. Tulokset julkaistaan ainoastaan kokonaistuloksina, eikä yksittäisen vastaajan tiedot tule esille tulostentarkastelussa.

Kiitän jo etukäteen avustanne. Tarvittaessa vastaan mielelläni kyselyyn liittyviin kysymyksiin.

Kunnioittavasti

Kati Paasonen

p. 050 5967785

kati.paasonen@student.hamk.fi

Kaarina Hänninen

Koulutusohjelmajohtaja, opinnäytetyön ohjaaja

Hämeen ammattikorkeakoulu

AVOIMET VASTAUKSET

Kyselykaavakkeen kysymykseen 16: Kuvaile lyhyesti, omin sanoin millaiseksi luonnehdit naisen, joka tulevaisuudessa vaikuttaa puutarha-alalla.

1. *Joustava työajoissa + pienellä palkalla toimeentuleva perheetön! Ei ole varaa perustaa perhettä.*
2. *Osaava, määrätietoinen, sosiaalinen nainen pärjää aina omalla alallaan! Ikä jopa helpottaa työnsaantia! Riippuu hyvin paljon työnantajasta yksityisellä sektorilla.*
3. *Voimakastahtoinen, omantiensä kulkija, luova, ihmiskeskeinen ja vahva johtaja.*
4. *Rohkea, avarakatseinen, pitkäjänteinen, matala kynnyks tarttua asioihin. Vahva, mutta itselleen armollinen (asiat ei aina muutu nopeasti).*
5. *Yrittäjähenkinen = yksityisyrittäjä tai tehokas monta ammattia omaava pätkätyöläinen*
6. *Reipas, ripeä ja osaava (ammattitaitoinen), myös fyysinen kunto pitää olla kohdallaan. Johtoasemassa naiselta toivoisi johtamiskykyä -> osaa tehdä päätöksiä eikä ole työntekijöiden vietävissä, napakka mutta silti empaattinen. Eikä todellakaan miesmäinen.*
7. *Omatoiminen! Ahkera, aikaansaava ym. Nuoret tytöt kuvittelevat, että tämä ala on ruusuilla tanssimista, jota tämä ammatti ei todellakaan ole.*
8. *Itsenäinen, vastuullinen, eteenpäin pyrkivä, ylpeä ammattitaidostaan.*
9. *Tulevaisuutta on vaikea ennustaa, mutta tänä päivänä pärjää: innovatiivinen, strategi (strategiat tekemiselle) -> Mahdollisuuksia kartoittava ja luova, yhteistyökykyinen ja – haluinen, eri alojen yhteistyökumppaneiden ammattitaitoa arvostava ja hyödyntävä sekä ammattitaitoaan ylläpitävä ja kehittävä.*
10. *Alasta innostunut viherpiipertäjä, jonka arvomaailma on muualla kuin ”rahan tekemisessä”.*
11. *On alalle kouluttautunut ja kouluttautuu edelleen. Kuuluu johonkin alan järjestöistä ja seuraa tiiviisti alan kehitystä.*
12. *Ahkera, työtä pelkäämätön, pitää olla uudistuskykyinen ja – haluinen.*
13. *Pätkätyöläinen, vaikeaa kuvitella kenenkään jaksavan tehdä tätä työtä koko ikäänsä. Terveys on koetuksella koko ajan. Huono palkka suhteessa työn raskautteen ajaa etsimään muita töitä.*
14. *Työlleen omistautuva sinkku, jo nelissäkymmenissä jotta työuraa takana. Ei lapsia riippakivenä mutta ei enää vaaraa lasten saannista. Sanavalmis ja sisukas.*
15. *Mielestäni naisten ja miesten välillä ei ole suuria eroja puutarha-alalla. Suurin ongelma on työn kausiluontoisuus.*
16. *Ammattitaitoinen, sitkeä, peräänantamaton, tekee työnsä – ei korosta sukupuolta! Kaikki työt tehtävä -> ei voi aina valkata ja valittaa -> tie eteenpäin!*
17. *Johto- ja esimiestehtävissä osaavat suomalaiset naiset, työntekijät, puurtajat ulkolaisia (virolaisia, venäläisiä ym.) pienipalkkaisia naisia.*
18. *Sitkeä, kielitaitoinen moniosaaja. Ulospäin suuntautunut markinoija.*
19. *Hyväkäyttöksinen ja hyvin koulutettu. Toivottavasti nykyistä rohkeampi ja kaupallisempi ote alaan. ”Runotyttöjen” aika on ohi.*
20. *Itsenäinen, esiintymisvalmis, rohkea, ulospäin suuntautunut ja ammattitaitoinen.*
21. *Päätäväinen, määrätietoinen.*
22. *Hyvin koulutettu, koulutusta myös muualta kuin puutarha-alalta, esim. kaupallista tai ympäristötieteellistä.*

23. Nainen joka osaa käyttää maalaisjärkeä, tulee toimeen erilaisten ihmisten kanssa ja jaksaa hymyillä.
24. Alahan naisistuu koko ajan, joten naisten on siis otettava vankka ote kaikista töistä! Osaava, aikaansaava, rohkea, uutta luova!
25. Teoreettinen osaaminen on tärkeä pohja, mutta vasta kokemuksen kautta muodostuu ammattitaito. Näin käytännön läheisellä alalla elävän materiaalin kanssa työtä tehdessä ei ole nk. ”oikotietietä onneen” ei miehillä eikä naisilla. Nainen, jolla on koulutusta, kokemusta, rohkeutta ja hyvät ihmissuhdetaidot.
26. Koska olen jo pois työelämästä, en osaa enää oikein kommentoida. Puutarhatyö on raskasta mutta mielenkiintoista, mutta palkka edelleen heikko. Yhtä hyvin naisten kuin miesten alaa!
27. Ammattitaitoinen moniosaaja
28. Reipas ja ”töitä pelkäämätön”, omatoiminen.
29. Näen puutarhakoulutuksen olevan vahvasti nousussa koulusektorilla, joten puutarha-alan osaajanaisia (ja miehiä) tarvitaan kouluissa ja myös aikuisten opettajina.
30. Monipuolista osaamista vaaditaan, ahkera.
31. Hyvin koulutettu, yrittäjän ominaisuudet ja halu siihen, esimieskoulutus, halu esimieheksi.
32. Pitää olla kansainvälisiä valmiuksia/osaamista.
33. Lujaluonteinen, kehitystä eteenpäin pyrkii viemään kestäen sortajat ja lannistajat. Naisvaltaisilla aloilla selkäänpuukotus tavallista.
34. Reipas ja riuska ulkoilmamihminen, jolle puutarha-ala on enemmän kuin vain työ; elämäntapa.
35. Ympäristötietoinen maahanmuuttaja.
36. Pätevä kaikessa. Suunnittelussa, koneiden käsittelyssä, varsinkin tietopuoli, joka alalta pitäisi olla hyvä – paras mahdollinen. Fysiikka tosi hyvä. Joustava.
37. Hän on innostunut työstään, on utelias uudelle tiedolle, hän kehittää työtään ja itseään sekä huolehtii kanssa ihmisistään.
38. Joustava niin työajoissa kuin työtehtävissäkin. Osattava paljon eri tehtäviä. Tultava toimeen myös miespuolisten työkavereiden kanssa.
39. Yhteistyöhaluinen, avoin, asiantunteva, luotettava.
40. Kuten ennenkin, asiantunteva ja kiinnostunut. Tekniikka varmasti tullut enemmän mukaan työnkuvaan.
41. Korkeasti koulutettu, jalat maassa oleva ja tulevaisuuteen katsova asiantuntija.
42. Ovat monitaitoisia, myös tekniset asiat ja laitteet hallussa. Suorittavaa työtä tulevat tekemään mm. maahanmuuttajat ja vieras työvoima. Tuotantoyksiköt harvenevat, teknistyvät ja suurenevat, suomalaisen puutarhurin tehtävät työnjohdollisia, niin naisilla kuin miehillä.
43. Korkealle kouluttautunut henkilöstöjohtaja. Määrätietoinen, ammattitaitoinen, sillä minun sukupolvi on raivannut tien naisille. Puutarha- ja viheralalla asiantuntijat johtotehtäviin. N. 30 vuotta sitten alalla ei ollut montaa naista, jolla oli määräysvaltaa, vaikutusvaltaa alalla. Mutta nyt alkavat miehet olla kohta alakynnessä. Mm. puutarhanaiset ry oli alan miesten vaimojen perustama yhdistys. Nyt voi kohta olla tilanne, jossa alan naisten miehet perustaa oman yhdistyksen.
44. Idearikas, työtä pelkäämätön, kouluttautunut.
45. Kokenut, fiksu, ystävällinen mutta luja.
46. Hyvin huumorintajuinen (kestää miesten vitsit ja osaa vastata niihin saamalla miehille jauhot suuhun). Asioista hyvin perillä oleva, iloinen, uudistuva.

47. *Ammattitaitoinen, hyvä itseluottamus.*
48. *Työtä pelkäämätön, itsenäinen, esimiesasemassa koulutuksen kautta, yrittäjä.*
49. *Täytyy hallita monipuolisen puutarhatalouden lisäksi myös markkinointi, tuoteistaminen jne. Arvostaa itseään ja muita ja ymmärtää, ettei ihminen ole kone.*
50. *Alimitoitettun palkan vuoksi puutarha-alan ”tavallinen” työntekijä on ulkomaalainen – koulutettu tai ”tavis” – ei suomalainen nuori nainen.*
51. *Toivottavasti hän on mahdollisimman monitaitoinen, mukautuvainen alan muutoksiin ja uusiin haasteisiin, riskinottokykyinen, tiedostaa omat oikeutensa, mutta on samalla suvaitsevainen.*
52. *Hän on nainen, joka työskentelee omana itsenään ja on ennen kaikkea ammattilainen. Hän ymmärtää, mitä tasa-arvo oikeasti tarkoittaa, eikä lajittele asioita sukupuolen mukaan.*
53. *Voimakas ihmisten ja toiminnan johtaja, hyvä organisaattori, ennakkoluuloton. Hankkija ja käyttäjä (sponsorit, marginaalissa olevat ryhmät, kuten vammaiset, maahanmuuttajat yms. asiakasyhteistyö). Työhyvinvoinnin edistäjä (hyödyntää aiempaa paremmin käytettävissä olevat tesnissit) ja tietenkin vahva alansa asiantuntija.*
54. *Täytyy olla sitkeä, että jaksaa pätkätöitä/kausitöitä.*
55. *Hallitsee monia osa-alueita, jyrähtää kunnolla kun on aihetta ja ”unohtaa” naurista pikkuasioista tai edes miettii asiaa kahdesti ennen kuin avaa suunsa. Uskaltaa puolustaa alaistaan eikä luiki pakoon.*
56. *Innokas, tasa-arvoinen, työnsä osaava ihminen.*
57. *Oma-aloitteinen, joustava, moniosaaja, idearikas.*
58. *Koulutettu, ajan tasalla (kurssitus), puoliaanpitävä, asiallinen.*
59. *Hyvin koulutettu, jolla on vahva käytännönkokemus myös alkeellisimmista töistä -> antaa auktoriteettia tarvittaessa. Tehnyt lapset nuorena (kun lapset ovat pieniä, voi kartuttaa ruohonjuuritason työkokemusta, siitäkin saa hyvintehtynä ammatillista tyydytystä). Ja lapset eivät ole kauan lapsia. Vahva kasvientuntemus tms. materiaalin, ehdottomasti! Sitten voi kulkea jakkupuvussa, jos pystyy tarvittaessa näyttämään oikean otteen rautakangesta.*
60. *Monialainen osaaja. Halutessa uran, perhe-elämän sekä oman kasvun ihmisenä voi yhdistää yksilöllisellä tavalla.*
61. *Aktiivinen, työtä pelkäämätön, verkostoituva, moniosaaja, johtaja.*
62. *Pelkkä puutarha-alan koulutus ei tänä päivänä ehkä riitä, päättäväiset ja vihreitä arvoja arvostavat naiset kyllä pärjäävät. Tätä alaa ehdottomasti tarvitaan!*
63. *Hän on monialaosaaja ehkä 3 ammattia, pääammatti puutarhuri talviammatti ja yksi vara-ammatti. Hän tasapainoilee pätkätyöläisenä tai pienyrittäjänä näiden ammattiensa ja toimeentulonsa kanssa. (Jokseenkin sama asia). Hän rakastaa kaikkea kaunista ympärillään: kasveja, lapsia, luontoa, ihmisiä. Ja tekee omassa elämässään parhaansa kestäväen kehityksen, luonnon ja ihmisen henkisen kehityksen tasapainoon saattamiseksi.*
64. *Ammattitaidottomat maahanmuuttajanaiset.*
65. *Tuntee asiakastarpeet ja osaa neuvoa kuluttajaa, mikäli toimii viheralalla (puutarhamyymälä, taimituotanto). Jos toimii vihannes- tai tuotannonalalla, niin osaa suunnitella tuotannon jälleenmyyjien ja asiakkaiden tarpeiden pohjalta.*
66. *Osaava, monitaitaja, itsenäinen yrittäjä.*
67. *Outo kysymys, en tiedä, mitä vastausta haetaan.*
68. *Pätevä, kouluttautunut, sosiaalinen, toivottavasti ekologinen, ympäristöasioista kiinnostunut.*

69. Ammattitaitoinen, itsevarma, hyvä esiintyjä, älykäs, yritteliäs, luova ja rohkea.
70. Määrätietoinen, vahva ja terve.
71. Uskon, että tulevaisuudessa naiset ovat edelleen pienipalkkaisia. Puutarha-alalla työskentelee nuoria juuri koulusta valmistuneita idealisteja. Puutarhoissa on työssä myös iäkkäämpiä naisia, jotka kärsivät tuki- ja liikuntaelinvaivoista työn raskauden ja kuormittavuuden takia. Eli ihan samalla tavalla kuin juuri nytkin.
72. Vaikuttajaksi näen ”emäntätyypin” eli tilalla on vihannesviljelyä, perunaa ja juureksia. Eli emäntä toimii näkyvästi paikallisissa yhdistyksissä ja esiintyy lehdistössä. Idearikas ruoanlaittotyypin. Sitten nämä naisyritykset, joiden tilalla on esim. viini yms. mehujuttuja. Markkinoivat näkyvästi omana itsenään tuotetta messuilla yms. Eteenpäin pyrkivä kilpaileva (sidontakilpailut) kukkakauppias. Järjestö- ja neuvontapuolella toimivat naiset, jotka kirjoittelevat lehtiin ja kursittaa ihmisiä.
73. Ammattitaitoinen, älykäs, sosiaaliset taidot, valmis oppimaan uutta. Naisen etenemistä uralla vaikeuttaa myös puutarha-alalla usein toinen nainen. Kateus. Mutta rohkeasti eteenpäin omaa tietä kulkien!
74. Monitaitoinen, yhteistyökykyinen, rohkea ja ennakkoluuloton.
75. Itse en ole pomotyyppiä, joten tuskin olen enkä edes haaveile olevani vaikuttamassa mihinkään, teen vain työni tunnollisesti. Suomalaisten laiskistuesssa fyysistä työtä taitavat tulevaisuudessa tehdä siirtotyöläiset tai maahanmuuttajat!
76. Nuorehko nainen, jolla on alan koulutusta. Hän on myös valmis pärjäämään miesten kanssa vaikka on johtavassa asemassa.
77. Rohkea ja määrätietoinen.
78. Monialainen osaaja, joka hallitsee niin miesten kuin naistenkin työt. Toivon mukaan tulevaisuuden vaikuttajanainen arvostaa kotimaisuutta, osaa hyödyntää oman maamme vahvuudet ja osaa arvostaa myös työntekijöitään.
79. Päätäväiseksi ja vastuuntuntoiseksi / joka pitää ensisijaisen tärkeänä tuotteiden laatua ja puhtautta. Ihminen, joka pitää yllä yhteishenkeä ja tasa-arvoisuutta.
80. Moniosaaja (koska ala on pieni). Hyvin verkostoitunut, empaattinen ja sympaatinen, luotettava ja uskottava johtohahmo, joka tulee miesten kanssa hyvin toimeen.
81. Puutarhat suurenee ja töitä tehtävä enemmän kuin kerkeää/jaksaa. Ulkomaalaiset valtaavat alan tekemällä vielä halvemmalla kuin nykyisin ja alipalkalla työtä tekevät.
82. Puutarhat ovat pääsääntöisesti yksityisyrityksiä. Jotta voisi vaikuttaa on oltava itse yrittäjä. Tavallinen työntekijä on todella huomaamaton.
83. Osaava, spesialisti.